

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 25.

kült.

s z e r d a

sk0001 1 230 mtik1001

beszédgyorsító

new york, 1981. február 25. /upi/ - hogyan lehet egy 40 másodperces tévéreklám szövegét 30 másodperc alatt úgy lejátszani, hogy az érthető és torzításmentes legyen?

az integrated sound systems elnevezésű amerikai cég ígéretes beszédgyorsító masinát dobott piacra. ígéretes főként a tv és rádióállomások, a reklámpar számára, mert a tv- és rádió-reklámszövegek másodperceit is súlyos dollárezreken mérik. a készülék kifejlesztése mintegy 38 millió dollárba került. a berendezés segítségével 10 százalékkal rövidebb idő alatt játszható le a felvett szöveg anélkül, hogy a hangok torlódása miatt nevesítéses fejhang reklámozná a terméket, vagy akár valamely párt politikai céljait. a készülék már 8 ezer dollárért megvásárolható.

az amerikai reklámszakemberek szerint a közönség sokkal több szöveg befogadására képes, mint amennyivel manapság traktálják. így nem csoda, ha nagy jövőt jósolnak a készüléknek, amely a laikus hallgató számára észrevétlenül gyorsítja fel a szöveget. élelmes pszichológusok máris kiszámították, hogy a 10 százalékkal sebesebben ledarált reklámok 40 százalékkal jobban hatnak a közönségre, mint a normális beszéd. a néhai john kennedy elnök ennek bizonyára tudatában volt: a rádiósokat is meglepte beszédének rendkívüli gyorsasága.

F

kül

- 2 -

1981.02.25.

arról még nincs adat, hogy mekkora az a „halálos reklámdózis”, amely teljesen elbutítja a fogyasztót.

sm fg pk

07.04 250281 1425

--

sk0002 1 230 mtik1002

várható események

1981. február 25. /mti/

moszkva: folytatódik az szkp xxvi. kongresszusa

washington: reagan elnök fogadja jean francois-poncet francia külügyminisztert

washington: margaret thatcher négynapos hivatalos látogatásra érkezik

szöul: a dél-koreai elektorok elnököt választanak

ottawa: a kanadai konzervatív párt ötnapos kongresszusa kezdődik

hj pk

07.06 250281 0411

--

sk0003 1 230 mtik1003

pápa - hirosima

tokió, 1981. február 25. /mti/ - ii. jános páp pápa szerdán hirosimában felszólította a népeket, hogy állhatatosan törekedjenek a nemzetközi béke fenntartására. a vatikáni államfőnek, a katolikus egyház fejének felhívása az első atompusztítást elszenvedett város békeparkjában hangzott el, ahol sok ezren gyültek össze nem vallási jellegű gyűlésre.

F

kül

- 3 -

1981.02.25.

a pápa tokióból való megérkezése után - araki takesi polgármester társaságában - megkoszorúzza az atombomba áldozatainak emlékművét, és felkereste az emlékműzeumot. beszédében arra figyelmeztetett, hogy „hirosimára emlékezni annyi, mint a békével azonosulni, és iszonyattal elutasítani az atomháborút,, - a béke az emberiség számára az egyetlen járható út, mert csak ez vezet az emberi méltóság kiteljesedéséhez. a béke realitás, amelyben megvalósulhat az egyenlőség, az igazság és a szolidaritás. az egész emberiség közös feladata annak elérése, hogy soha többé ne legyen háboru - mondotta.

fn/jp pk

07.07 250281 0996

--

sk0004 4 230 mtik1004

kambodzsa - fao jelentés

róma, 1981. február 25. /afp alapján/ - kambodzsában sikerült felszámolni a fenyegető méretű éhínséget és rossztápláltságot, még ha a nehézségek nem hárultak is el teljesen - hangsúlyozza az élelmezési és mezőgazdasági szervezetének /fao/ kedden rómban nyilvánosságra hozott jelentése.

a fao nemrég kambodzsában járt szakértői csoportja arról tájékoztat, hogy bár a kambodzsai gazdaság továbbra is törékeny a megrongálódott uthálózat, az öntözőrendszerek hiánya és a növényvédelemet akadályozó problémák miatt, a küldöttség személyes tapasztalatai szerint a kambodzsai népköztársaság erőfeszítései és a nemzetközi támogatás eredményeként sikerült növelni a mezőgazdaság alapját jelentő rizs termőterületét. a termőterület 1979-ben meghaladta a 700 ezer hektárt, 1980-ban pedig az 1 millió 300 ezer hektárt.

pf pk

07.30 250281 0874

F

--

sk0005 4 230 mtik1005

szovjet-francia üregyütműködés

moszkva, 1981. február 25. /taszsz/ - a küszöbön álló gamma-1 szovjet-francia űrkísérlet célja a világűr távoli égitesteinek mélyreható kutatása, ebből a célból a szovjet tudósok új gammateleszkópot építenek, amelynek súlya több mint másfél tonna lesz. a francia kutatók a gammasugarak, illetve a sugarak forráskoordinátáinak regisztrálási rendszerét dolgozzák ki.

a közös szovjet-francia röntgen- és gammacsillagászati programnak három alapvető célja van: a napkitörések és a naptevékenységgel összefüggő fizikai folyamatok tanulmányozása, a galaxisokban lévő sugárforrások keresése, valamint a kozmikus eredetű „csobogások” tanulmányozása. az ezzel kapcsolatos munkálatok 1968-ban kezdődtek, eddig 6 közös kísérletet hajtottak végre a prognóz szovjet műholdak és venyera bolygóközi űrállomások igénybevételével.

a küszöbönálló gamma-1 kísérlet új szakaszt jelent az asztrofizika területén történő szovjet-francia együttműködésben.

sb ai pk

07.32 250281 1012

--

sk0006 1 230 mtik1101 /kkk /

pravda vezércikk

moszkva, 1981. február 25. /taszsz/ - az szkp központi bizottságának a xxvi. kongresszus első napján beterjesztett beszámolójával foglalkozik szerdai vezércikkében a pravda.

megállapítja, hogy a beszámoló „a marxizmus-leninizmus alkotó alkalmazásának kiemelkedő jelentőségű dokumentuma, amely jelentősen gazdagítja a tudományos szocializmus elméletét és gyakorlatát. a beszámoló szemléletesen mutatja be az szkp sokoldalú tevékenységét, kiemeli a szovjet népnek az elmúlt évtizedben elért kimagasló eredményeit, átfogóan elemzi a jelenlegi nemzetközi helyzetet és a nemzetközi forradalmi mozgalmat, lelkesítő távlatot nyújt a szovjet népnek a kommunista építés, a békéért és a társadalmi haladásért vívott harc útján,..

F

az szkp nemzetközi politikáját az a törekvés hatja át - írja a pravda -, hogy biztosítsa a külső feltételeket a szovjet nép előtt álló feladatok teljesítéséhez. a beszámoló a szovjetunió és a testvéri szocialista országok barátságának és együttműködésének sokoldalú formáira mutat rá.

az szkp szilárd politikai irányvonala alapján fejleszti kapcsolatait a fejlődő országokkal, erősíti a nemzetközi szocializmus és a nemzeti felszabadító mozgalom szövetségét. az szkp fokozza szolidaritását a nemzetközi munkásosztállyal és annak élcsapataival, a kommunista és munkáspártokkal.

a tőkés országokkal folytatott kapcsolatok terén a szovjetunió továbbra is hű a békés egymás mellett élés és a kölcsönös előnyök alapján történő együttműködés lenini politikájához. ugyanakkor a szovjetunió a többi szocialista országgal együtt visszaveri az imperializmus agresszív próbálkozásait.

a xxvi. kongresszus fórumáról ismét szenvedélyes felhívás hangzott el a béke megvédésére, a fegyverkezési verseny megfékezésére, a nukleáris háború megakadályozására. e felhívást az szkp konkrét tárgyalási javaslatokkal támasztotta alá, amelyek a szovjet párt békeprogramjának következetes folytatását jelentik - fejeződik be a pravda szerdai vezércikke.

dl kd

07.55 250281 2025

--

sk0007 4 230 mtik1006

gyalog az északi sarkig

calgary /kanada/, 1981. február 25. /upi/ - három kanadai és egy amerikai távgyalogló csütörtökön gyalog nekivág az északi sarknak. utjukon nem segítik őket kutyák, gépek. pusztán lábukra, fizikai erejükre hagyatkoznak - és egy műholdra, amely közel ezer kilométeres utjukon célba vezeti őket.

kalandjukat frederick albert cook és robert peary legendás expedíciói ihlették. de a nagy elődökkel ellentétben különleges szánjaikat maguk huzzák majd és utmutatásért nem az eszkimókhöz fordulnak, hanem rádiókészülékkel egy műholddal lépnek kapcsolatba, amely jelzéseiket grönlandra továbbítja. onnan kapnak utmutatást pontos helyzetükről. ezzel a módszerrel biztosak lehetnek majd abban, hogy három méternél többet nem tévednek az északi sark

F

1981.02.25.

helyének megállapításában, a négy tapasztalt sarkutazó szerint az elődök mintegy másfél kilométeres hibahatárral állapíthatták meg az északi pólus helyét.

a feladat még motoros szánok és a repülőgépek korában is sok áldozatot követelt. gyalog, 136 kiló terhet huzva, szembenézve a kiszámíthatatlan időjárás, a csontig hatoló hideg veszélyeivel, nem kevésbé kockázatos. a sarkutazók szerint utjuknak nincs különösebb tudományos jelentősége: „fizikai próbatétel, egy másféle út, ahol az ember megint elérhet valamit, - mondta egyikük, a négy ember csütörtökön indul a kanadai cape columbiából és két hónap múlva, 965 kilométerrel a hátuk mögött letelepedhetnek az északi sarkon, a visszautat már repülőgépen teszik meg.

a távgyalogló brigád vezetője egy 35 éves pap, aki szorgalmasan igyekszik meggyőzni a híveket az utazás jelentőségéről, és adományokat gyűjtött a vállalkozáshoz, az expedíció ugyanis nem olcsó mulatság, költsége 55 ezer dollár, amelynek csak a felét sikerült eddig összeszedni. remélik, hogy még befolyik valami.

sm fg pk

08.02 250281 1845

--

sk0008 1 230 mtik1102 /kkk /

folytatódik a kongresszus

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - moszkvai idő szerint délelőtt 11.00 órakor a központi bizottság és a központi revíziós bizottság beszámolójának vitájával folytatja munkáját szerdán az szkp xxvi. kongresszusa.

a vitában részt vevő szovjet küldöttek mellett szót kapnak a tanácskozáson külföldi kommunista- és munkáspártok képviselői is. kádár jános, az mszmp kb első titkára kedden délután tolmácsolta a magyar kommunisták üdvözlését az szkp kongresszusának.

a sajtóvisszhangokból ítélve országszerte és külföldön is nagy érdeklődés övezi a szovjet kommunisták vezető fórumának munkáját. a szovjetunió sok városában a párttagok kedden gyűléseken vitatták meg, s biztosították támogatásukról az szkp kb leonyid brezsnyev előterjesztette beszámolóját. a pravda szerda reggeli száma vezércikkben elemezte a beszédet.

fl kd

08.04 250281 0882

--

1981.02.25.

sk0009 4 230 mtik1007

aes - miniszteri értekezlet

addisz abeba, 1981. február 25. /mti-upi/ - az afrikai egységszervezet miniszteri tanácsának keddi ülésén namibia felszabadításának kérdése mellett a résztvevők megvitatták a csádi helyzetet is.

a nyolc napra tervezett addisz abeba-i tanácskozás keddi, zárt ajtók mögött megtartott munkaülésén libia képviselője biztosította a fekete kontinens tagállamait tömörítő regionális szervezetet, hogy a csáddal történő egyesítés kérdésében mind Libiában, mind csádban népszavazást tartanak majd.

a referendummal kapcsolatos libiai bejelentés peter onutól, az aesz nigériai főtítkárra-helyettesétől származik. onu azt is közölte, hogy a csádi kérdés szerepel majd a szervezet júniusi, nairobián megtartandó csúcserkeztetének napirendjén is.

a keddi ülésen, mint beszámoltunk róla, egyiptom és szudán élesen támadta, s agresszióval vádolta libiát csáddal kapcsolatos politikája miatt. a csádi helyzet ugyan nem szerepel a tanácskozás hivatalos napirendjén, de a résztvevők részletes, magánjellegű eszemeccserét folytatnak a témáról.

km ai pk

08.05 250281 1103

--

sk0010 1 230 mtik1103 /kkk /

brezsnyev visszhang - mies, cunhal

moszkva, 1981. február 25. /taszsz/ - az új közép-hatótávolságú nukleáris rakéták európai telepítésének moratóriumáról szóló szovjet javaslat pontosan kifejezi a nyugatnémet lakosság többségének, különösen az ifjúságnak az óhaját, és kiutat jelent abból a csapdából, amelyet a nato 1979-es határozata állított - szögezte le herbert mies, a német kommunista párt elnöke, az szkp xxvi. kongresszusán részt vevő nkp-küldöttség vezetője kedden este moszkvában megtartott sajtóértekezletén.

„reméljük, az nszk kormánya él ezzel a lehetőséggel. mi, német kommunisták ki akarjuk venni részünket a béke biztosításáért folyó harcból. döntő jelentőségű az a kérdés, hogy telepítenek-e az nszk

F

kül

- 8 -

1981.02.25.

területére új rakétákat, meg kell menteni hazánkat ettől az öngyilkos lépéstől, azért, hogy német földről soha többé ne fenyegethessen a háború veszélye,, - hangsúlyozta herbert mies.

alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára a szovjet televízióknak adott keddi esti nyilatkozatában kijelentette: az szkp kongresszusi beszámolójában kifejtett gondolatok megerősítik és tovább fejlesztik a szovjetunió külpolitikájának irányvonalát, amely földünk békéjének megőrzésére és megszilárdítására, egy új háború veszélyének kiküszöbölésére irányul. ez a beszámoló külpolitikai részének legfontosabb gondolata - mondta alvaro cunhal.

ur-ta kd

08.22 250 281 1398

..-

sk0011 4 230 mtik1008

közel-keleti hírek

bagdad, 1981. február 25. /afp/ - izzat ibrahim al-duri ^{az} iraki alelnök kedden fogadta christoph van der klaauw holland külügyminisztert, az egk miniszteri tanácsának soros elnökét, aki közel-keleti körútja során hétfőn érkezett bagdadba. találkozájukon ibrahim al-duri hangsúlyozta, hogy irak nagyra értékeli azokat az erőfeszítéseket, amelyeket az egk a közel-keleti kérdés igazságos rendezése érdekében tesz. hozzáfűzte, hogy bagdad szeretne együttműködni a közös piaccal a palesztin kérdés megoldása céljából. van der klaauw találkozott szadun hammadi iraki külügyminiszterrel is, aki megbeszélésük során leszögezte, hogy irak a palesztinok ügyét tartja a legfontosabbnak az arab országok szempontjából.

new york, 1981. február 25. /upi/ - libanon kedden tiltakozó jegyzéket juttatott el az ENSZ biztonsági tanácsához izrael legutóbbi agressziója miatt. a jegyzék emlékeztet rá, hogy a hétfőre virradó éjszaka dél-libanon ellen végrehajtott támadás során az izraeliek hét embert megöltek, háromat megsebesítettek és leromboltak két házat.

szíria - ugyancsak kedden - élesen tiltakozott az ENSZ főtitkáránál amiatt, hogy az izraeli hatóságok terrorizálják, elnyomják és zaklatják a golan-fennsík lakosait, abból a célból, hogy végleg bekebelezzék a területet. a szíriai ENSZ-üggyvivő levelében felhívja a figyelmet arra, hogy az izraeli hatóságok

Forradalmi parancsnokság tanácsának

kül

- 9 -

1981.02.25.

rákényszerítik a golan-fennsíkön élő szíriaiakat az eredeti állampolgárságukról való lemondásra. ,, a szíriai kormány fenntartja törvényes jogát arra, hogy megvédje állampolgárai jogi és állampolgársági státusát,, - hangsúlyozza a levél.

wa ng pk

08.28 250 281 1646

..-

sk0012 4 230 mtik1009

spanyolország - belpolitika

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 25. /mti/ - fokozottabb együttműködésről határoztak a legnagyobb spanyol politikai pártok azon a belpolitikai ,,csúcstérkézésen,, amelyet kedden későn este - az államcsíny-kísérlet leverése után - tartottak a király rezidenciáján. a jános károly elnökletével tartott megbeszélésen adolfo suárez ügyvezető miniszterelnök mellett agustin rodriguez sahangun, a demokratikus centrum unió elnöke és felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára, santiago carrillo, az skp főtitkára és manuel fraga iribarne, a népi szövetség vezetője vett részt. valamennyien egyetértettek abban, hogy a demokrácia megszilárdítása szélesebb együttműködést tesz szükségessé. a spanyol szocialista munkáspárt koalíciós együttműködést is felajánlott, de ezt a kormánypárt - egyelőre - nem fogadta el. elnöke

ezt megelőzően a még hivatalban lévő suárez-kormány keddi délutáni rövid ülésén fontos döntéseket hozott. leváltották tisztségéből és madridba rendelése után letartóztatták jaime milans del bosch altábornagyot, a valenciai harmadik katonai körzet eddigi parancsokát. a tábornok ellen, aki a katonai térparancsnokok közül egyedül rendelt el kivételes állapotot, saját körzetében pedig felfüggesztette a polgári közigazgatást és átvette a teljhatalmat, sorozatos engedetlenség és a lázadás idején tanúsított magatartása miatt indítottak eljárást. a kormány egyben gondoskodott a leváltott tábornok utódjának kinevezéséről is. a kormány leváltotta tisztségéből alfonso armata tábornokot, a szárazföldi hadsereg helyettes vezérkari főnökét, a lázadó alezreddessel hétfő éjjel folytatott tárgyalásokon tanúsított magatartása miatt.

a parlament elfoglalását vezető antonio tejero molina alezredest és a vele együtt az akcióban résztvevő tucatnyi csendőrtisztet a hadsereg néhány más tisztjével együtt letartóztatták. a parlamentet

1981.02.25.

elfoglaltó közcsendőröket egy madrid-közei laktanyába szállították. ellenük még nem indítottak eljárást.

a parlament szerda délutánra összehívott ülésén minden valószínűség szerint a kormány elnökévé választják leopoldo calvo so telót. a választáson a kijelölt miniszterelnök ezúttal minden nehézség nélkül megkapja az abszolút többséget, mivel a lázadás leverését követően a katalán képviselőcsoport közölte: megmáskítja elhatározását és igennel szavaz a beiktatáson.

leh/jp fg pk

08.55 250 281 2433

--

sk0013 4 230 mtik1010

libéria - kormányátalakítás

monrovia, 1981. február 25. /mti-ap/ - samuel doe, a libériai népi tanács elnöke, az ország állam- és kormányfője, kedden jelentősen átalakította kabinetjét: nem kevesebb, mint nyolc minisztert váltott le.

egyebek között változás történt a hadügyminisztérium élén: samuel pearson eddigi hadügyminisztert doe utazó nagykövetté nevezte ki és utódjává albert karpeh vezérőrnagyot nevezte ki. eltávolították tisztségéből a pénzügy- és a tájékoztatási minisztert is, és az utóbbi tárca élére gray allison alezredes személyében katonatiszt került. a leváltott miniszterek közül a kereskedelmi tárca birtokosa a kormányátalakítás idején - hivatalosan - éppen külföldön tartózkodott.

samuel doe a múlt év áprilisa óta áll a nyugat-afrikai ország élén, amikor is államcsinnyel megdöntötte william tolbert nyugatbarát polgári kormányát.

km ng

09.04 250 281 0893

--

1981.02.25.

sk0014 4 230 mtik1011

görög földrengés

athén, 1981. február 25. /ap/reuter/upi/afp/dpa/ - kedden este több földrengés rázta meg görögország déli részét és athén környékét. a legerősebb földrengéseket a richter-skálán 6,6-os erősségűnek mérték. a földrengés epicentruma az athéni obszervatórium szerint a fővárostól 70 kilométerre nyugatra fekvő korinthuszi-öbölben volt. a televízió - adását megszakítva - felhívásban szólította fel a lakosságot az épületek elhagyására. athéniak ezrei hálórúháiban rohantak le az utcákra, a színházakból és mozikból is a szabad ég alá áramlott ki a tömeg. a fővárosból kivezető utakat kocsik árasztották el.

az eddigi jelentések szerint tizen vesztették életüket és 35-en megsebesültek. az áldozatok többsége a leomló falak alatt vesztette életét. athénban egy nő szivrohamban halt meg nyílt utcán, egy másik nő pedig halálra zúzta magát, amikor félelmében kiugrott egy bérház második emeletéről.

mint hírügynökségek jelentették, athénban a károk nem tulságosan jelentősek, inkább a környező kisebb falvakban és városokban repedeztek meg a házak falai és több összedőlt. a földrengés romba döntött egy nyolc emeletes szállodát a korinthuszi-öböl mentén. az iskolákat bezárták, mert fennáll a veszély, hogy a jelentős földrengéseket utóregések követik. a hadsereg készenlétben áll, hogy szükség esetén gyorsan intézkedjék.

sm fg pk

09.05 250 281 1374

--

sk0015 1 230 mtik1104 /kkk /

szkp kongresszus - délelőtti ülés

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - szerdán délelőtt, moszkvai idő szerint 11 órakor folytatta munkáját az szkp xxvi. kongresszusa. a kreml kongresszusi palotájában üléselő küldöttek az szkp központi bizottságának és központi revíziós bizottságának hétfőn előterjesztett beszámolóját vitatják meg.

F

1981.02.25.

a délelőtti ülés ivan kapitonovnak, az szkp kb titkárának, a kongresszusi mandátumvizsgáló bizottság elnökének felszólalásával kezdődött. kapitonov a mandátumvizsgáló bizottság jelentését ismerteti.

fl ai
09.08 250 281 0562

-.-

sk0016 4 230 mtik1012

rövid hírek

harc a jegyekért

rio de janeiró, 1981. február 25. /upi/ - óriási verekedés tört ki rio de janeiróban kedden a maracana stadionnál, amikor megkezdtek az idei karneváli felvonulásra szülő jegyek árusítását. a rendőrségi jelentések szerint pénztármításkor 10 ezer ember állt sorba és nyomban tömegverekedés robbant ki a jegyekért. a helyszíntre érkezett 200 lovasrendőr könnygázt használva oszlatta fel a tömeget. az elsősegély-helyeken ezer, könnyebb sérülést szenvedett embert kellett ellátni.

olasz földrengés

avellino, 1981. február 25. /afp/ - kedden este a mercalli skála szerint hatos erősségű földrengést észleltek avellino és nápoly környékén. a jelentések szerint a földrengés nem okozott komolyabb károkat.

török költségvetés

istanbul, 1981. február 25. /reuter/ - a kormányzó török nemzetbiztonsági tanács megszavazta az ország 1981-es költségvetését. a mintegy 15 milliárd dolláros költségvetés kétszerese a tavalyinak, mivel az 1980-as inflációs ráta 100 százalék körül mozgott.

Fi

1981.02.25.

repülőszerencsétlenség

belem, 1981. február 25. /ap/ - tizenegy ember meghalt, három pedig súlyosan megsebesült, amikor egy magánrepülőgép lezuhant az észak-brazíliai belem kikötőjében. a rendőrségi jelentés szerint a gép a közeli repülőtér leszállópályáját vette célba, de elvétette a leszállást és egy horgonyzó hajóra zuhant.

sm fg pk

09.29 250 281 1404

-.-

sk0017 4 230 mtik1013

thorn sajtóértekeztet

athén, 1981. február 25. /afp/ - gaston thorn, az európai közösség bizottságának görögországi látogatáson tartózkodó elnöke kedden sajtóértekeztetést tartott athénban, ahol az egk közel-keleti politikájával kapcsolatban világosan értésre adta, hogy a „tizek”, jelenleg - christoph van der klaauw holland külügyminiszternek, az egk miniszteri tanácsa soros elnökének a térségben rövidesen teendő körútján kívül - nem terveznek konkrét lépéseket.

ugyanakkor sürgette görögországot, hogy a „klub”, /azaz a közös piac/ új tagjaként „alkalmazkodjék annak szabályaihoz”, és ismerje el izraelt. görögország a „tizek”, egyetlen tagállama, amely ezt eddig nem tette meg.

gaston thorn, a közös piac legfőbb végrehajtó testületének feje, jelenleg athénban tárgyal a március 23-24-re tervezett közöspiaci csúcsertekeztet előkészületeiről. a csúcsertekeztetést a hollandiai maastrichtban tartják.

a politikus egyebek között, rendkívül józannak és bátoritónak, minősítette azt, ahogyan a spanyol nép a puccskíséretre reagált és kifejezte reményét, hogy véleményében „spanyolországon kívül is, osztoznak.

nyugat-európa politikai egységének távlati tervével kapcsolatos kérdésre gaston thorn azzal válaszolt, hogy véleménye szerint először a „közös védelem”, kérdését kellene rendezni.

tő fg pk

09.36 250 281 1365

Fi

-.-

sk0018 4 230 mtik1014

amerikai hírek

reagan - salvador

washington, 1981. február 25. /upi/ - washingtoni külügyminisztériumi források közölték, hogy a haditengerészet hamarosan „nem harci” csoportot küld salvadorba. állítólag az lesz a feladatuk, hogy kiképezzék a salvadori junta egységeit az ország parti vizeinek ellenőrzésére.

ronald reagan amerikai elnök kedden újságíróknak nyilatkozva azt mondta, hogy salvadorban nem lesz a „vietnamihoz mérhető” amerikai beavatkozás. ugyanakkor ismételten leszögezte: „kétségtelenül támogatjuk az ottani kormányt azok ellen, akik hisznek erőszakos megdöntésében,,.

clark - szenátus

washington, 1981. február 25. /reuter/afp/ - az amerikai szenátus kedden 70:24 arányban jóváhagyta william clark külügyminiszter-helyettesi kinevezését. a keddi vitában több szenátor hangot adott aggodalmának amiatt, hogy clark - reagan elnök közeli barátja - távolról sem jártas a külpolitikában. clark kalifornia államban a legfelsőbb bíróság tagja volt.

haig - watergate

washington, 1981. február 25. /afp/ - az amerikai szenátus külügyi bizottsága kedden úgy döntött, hogy felhagy vizsgálatával, amelyet alexander haig külügyminiszternek a watergate-ügyben játszott szerepével kapcsolatban folytatott. a bizottság sikertelenül próbálta megszerezni azt a 338 tengerészeti magnószalagot, amelyekre 1973 májusában és júniusában richard nixon akkori elnök és a fehér ház akkori személyzeti főnöke, haig, beszélgetéseit rögzítették. szakértők véleményét meghallgatva a bizottság végül is elhatározta, hogy nem folytatja tovább a kilátástalan jogi csatározást.

rp fg pk

10.03 250 281 1626

--

sk0019 4 230 mtik1015

salvador /lásd: mai mtik 1014/

washington/new york/san salvador, 1981. február 25. /mti-afp/ap/upi/taszsz / - a nemzetbiztonsági tanács szakértői most tanulmányozzák azt a pentagon által előterjesztett akciótervet, amelynek értelmében tovább növelnék a salvadori junta katonai jellegű megsegítését, egyebek között távközlési berendezések és parti őrnaszádok szállításával, valamint további katonai kiképző személyzet salvadorba küldésével - ez vált ismeretessé kedden amerikai hadügyminisztériumi körökből. a külügyminisztériumban még kedden reggel is azt hangsúlyozták, hogy az egyesült államok nem tervezi a salvadorban tartózkodó amerikai katonák számának növelését, a pentagon terve azonban határozottan kiáll a katonai kiképzők számának emelése mellett is. valószínű, hogy rövidesen salvadorba látogatnak az egyesült államok haditengerészetének és légierejének képviselői is, s a helyszínen tanulmányozzák a juntának az „önvédelem terén, felmerült igényeit.

a hírügynökségek kedden további összecsapásokat jelentettek a junta alakulatai és a felszabadító erők között az ország különböző részeiből. san esteban catarinában / 56 kilométerre a fővárostól északra/ a hazafiak megtámadták a hadsereg egyik laktanyáját. az egy napos kijzdelemnek több halottja és sebesültje volt. meg nem erősített hírek szerint fegyveres összetűzések zajlottak le a fővárostól 43 kilométerre észak-keletre fekvő suchitoto, valamint soyapango környékén, és heves harcok folytak san lorenzo körzetében.

a salvadori hatóságok közlése szerint a fővárosban 12 holttestre bukkantak. a gyilkosságokat a szélsőjobboldali ugynevezett halálbrigád vállalta magára.

bm ng

10.14 250 281 1681

--

sk0020 4 230 mtik1016

peru-ecuador

quito, 1981. február 25. /afp/efe/reuter/ - peru és ecuador az 1942-ben megkötött békeszerződést és határ-egyezményt garantáló négy állam javaslatát elfogadva, megállapodott abban, hogy - a további fegyveres összetűzések megelőzése végett - közös határuk mindkét oldalán 15 kilométeres demilitarizált övezetet létesítenek -

Fi

jelentette be kedden este az ecuadori televízióban galo plaza lasso volt ecuadori elnök.

a politikus, aki maga is jelentős szerepet játszott a szembenálló felek közötti közvetítésben, közölte, hogy a két ország katonai vezetői egy későbbi időpontban tárgyalóasztalhoz ülnek a demilitarizált övezetben a határ-vita rendezése céljából.

bm ng

1
10.37 250 281 0710

--

sk0021 4 230 mtik1105 /kkk /

szkp kongresszus - visszhang/1.rész/

berlin, nyugat-berlin, prága, belgrád, havanna, london, amman, tokió, bomm, brüsszel, 1981. február 24. /mti, taszsz, ctk/ -

változatlanul a világ érdeklődésének központjában áll az szkp xxvi. kongresszusa. a tőkés és a szocialista országok hírközlő szervei részletesen elemzik az szkp kb kongresszusi beszámolójának bel- és külpolitikai megállapításait, és mindenekelőtt a leonyid brezsnyev által előterjesztett legújabb szovjet békejavaslatokat méltatják. az egyes sajtóorgánumok kitérnek a szocialista országok küldöttségvezetőinek felszólalásaira is.

a belgrádi politika - szerdai számában visszatérve leonyid brezsnyev beszámolójának belpolitikai részére - az új pártprogram fontosságát hangsúlyozta: „brezsnyev azt kérte a kongresszustól, járuljon hozzá, hogy az új központi bizottság kidolgozza az szkp új programjának tervezetét. nem kétséges, hogy ezt a hozzájárulást a legmagasabb pártfórum megadja. nem kétséges az sem, hogy hatalmas jelentőségű, az egész pártot érintő dokumentum előkészítéséről van szó.,,

a másik nagy jugoszláv napilap, a borba, a referátum külpolitikai részével kapcsolatban a szovjet vezetés felelősségtudatát és tárgyalási készségét emelte ki: „brezsnyev nyugtalanságát fejezte ki a nemzetközi helyzet kedvezőtlen alakulása miatt, s hangsúlyozta, hogy országa érzi a rá háruló felelősséget. ezért több olyan javaslatot terjesztett elő, amelyekben ronald reagan amerikai elnöknek észre kell vennie a fegyverzet csökkentéséről és más témákról folytatandó tárgyalásokra vonatkozó felhívást....,

F

a tanjug jugoszláv híriügynökség brezsnyev beszédének a szovjet-jugoszláv kapcsolatok fejlődését méltató szavaira utalva, idézte brezsnyev szavait: „...a szovjetunió számára nem kétséges e barátság jövője.,,

jugoszláv megfigyelők külön hangsúlyozzák brezsnyevnek azt a felhívását, hogy az szkp-nak tanulmányoznia kell a testvéri szocialista országok tapasztalatait, s azokat az eddigieknél nagyobb mértékben kell hasznosítani. /folyt./

fkj ai
, hirsám:01
10.44 250 281 2068

--

sk0022 4 230 mtik1017

Laosz - thaiföld

hanoi, 1981. február 25. /mti/ - a thaiföldi tüzérség aknavetővel és ágyúkkal tűz alá vette a határfolyón, a mekongon lévő és laoszhoz tartozó sangkhi-szigetet. thaiföldi részről egyéb, a határtérségben uralkodó feszültséget növelő provokatív lépéseket is tettek, így például páncélosokat vontak össze az egyik határmenti tartományban - jelentette a kpl laoszi híriügynökség és rámutatott: a laoszi szuverenitást sértő, ismétlődő provokációkat peking ösztönzésére és támogatásával hajtják végre. céljuk az, hogy a feszültség fokozása révén megrontsák a két ország kapcsolatait, ily módon is előmozdítva kina terjeszkedési manővereit.

dp/ve ng

10.52 250 281 0680

F

--

sk0023 1 230 mtik1106 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 1.

/kapitonov/

az mti tudósítói jelentik az szkp xxvi. kongresszusáról:

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - az szkp xxvi. kongresszusának szerda délelőtti ülésén vlagyimir scserbickij elnökölt. elsőnek a mandátumvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő iván kapitonov, a központi bizottság titkára, a mandátumvizsgáló bizottság elnöke. mint elmondotta, a kongresszus előkészítésében több mint 17 millió kommunista vett részt. mintegy másfél millió pártcsoportban és alapszervezetben tartottak beszámoló- és vezetőségválasztó taggyűlést, 4569 területi, városi pártkonferenciát, tizenégy köztársasági pártkongresszust rendeztek meg, ahol újjáválasztották a pártvezetőségeket és megválasztották a küldötteket a pártkongresszusra. ezeken a magasabb fokú párttanácskozásokon több mint 1,8 millió delegátus vett részt, 85 ezer felszólalás hangzott el.

az alapszervezeti taggyűléseken, a pártkonferenciákon a kommunisták tárgyyszerű, kritikus módon vizsgálták meg a pártmunka, a gazdasági munka, a nevelő munka helyzetét, feladatait, önkritikusan foglalkoztak a kommunisták felelősségével. a beszámoló és vezetőségválasztó taggyűlések, a pártkonferenciák sorozata nagymértékben hozzájárult a párttagok és pártszervezetek aktivitásának fokozódásához, a pártszervezetek megerősödéséhez, vezető szerepük, tekintélyük növekedéséhez.

a jelentés szerint 5200 küldöttet választottak a kongresszusra, közülük 3572 /71,4 százalék/ első ízben vesz részt ilyen párttanácskozáson. a legnagyobb az oszszszk küldöttsége, több mint 3000 fővel. ukrainát 896, kazahsztánt 221 küldött képviseli. a legkisebb a türkmén delegáció: 28 tagja van.

/folyt./

ki/um ft ha

10.55 250281 1723

F

-.-

sk0024 4 230 mtik1018

dél-korea - elnök

szöul, 1981. február 25. /mti-afp/reuter/ap/ - cson tu hvan tábornok-elnök szerdán hivatalosan is dél-korea államfője lett a következő hét évre, miután - a várakozásnak megfelelően - az ugynevezett választói testület /elektori kollégium/ több mint ötezer tagjának túlnyomó többsége reá adta szavazatát. /a testületet a tavaly „népszavazással„ elfogadtatott új alkotmány alapján két héttel ezelőtt választották meg./

a vezéralakjaiktól, hangadóiktól megfosztott ellenzéki pártok - a hírügynökségek megfogalmazása szerint - „jelképes„ jelölteket állítottak a szerdai szavazásra, amelynek végkimenetele egy pillanatig sem volt kétséges.

cson hatalmának biztosítására elég lett volna az egyszerű többség; hírügynökségi jelentések szerint azonban az elektori kollégium tagjainak 90 százaléka adta voksát dél-korea új államfőjére.

rp fg ng

11.04 250281.0890

-.-

sk0025 1 230 mtik1107 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 2.

/kapitonov folyt./

a küldöttek között 1370 ipari munkás van, több mint az előző kongresszuson. közülük igen sokan - több mint félezren - az elmúlt ötéves tervet jelentősen túlteljesítették. a kolhozparasztságot, a szovhozok dolgozóit 877-en képviselik. 609 gazdasági vezető, gyárigazgató és 269 tudós, író, művész, orvos, tanító és más értelmiségi van a delegátusok között. az értelmiségi küldöttek közül 118 akadémikus. 12 űrhajóst választottak delegátussá a xxvi. pártkongresszusra. a pártmunkások száma a küldöttek között 1077, a tanácsi, szakszervezeti, komszomol-funkcionáriusoké 691. jelentős számu küldöttel képviseltetik magukat a szovjet fegyveres erők is.

a delegátusok között a nők száma 1329 /26,6 százalék/ - ez ugyancsak több, mint az előző pártkongresszusokon. hatvanhat nép és nemzetiség képviselői vesznek részt a tanácskozáson. a kor szerinti

F

megoszlás érdekessége, hogy a küldöttek több mint fele 50 éven aluli, közülük 12,2 százalék 35 éven aluli. hat olyan delegátus van, aki még a nagy októberi szocialista forradalom előtt lépett be a pártba, a túlnyomó többség - 4271 - a háború után lett az szkp tagja, a küldöttek 97 százaléka részesült már magas állami kitüntetésben. közöttük 670 a szocialista munka hőse címmel kitüntetett, s 342 állami és lenin-dijas delegátus van.

a mandátumvizsgáló bizottság jelentését a kongresszus egyhangulag elfogadta.

/folyt./

ki/um fl ha

11.10 250 281 1468

.-.

sk0026 4 230 mtik1108 /kkk /

szkp kongresszus - visszhang /2.rész/

a mongol népi forradalmi párt napilapja, az unen értékelése szerint a központi bizottsági beszámoló azt bizonyította, hogy a szovjet párt számára a legfontosabb törvény „mindent az emberért, mindent az ember javára,,.

a rudé právo, a cskp központi napilapja szerdai számának első oldalán kommentárban méltatta leonyid brezsnyev kongresszusi beszámolójának nemzetközi jelentőségét.

a csehszlovák lap megállapítja: az szkp kb főtitkárának beszédét világszerte annak bizonyosságaként fogadták, milyen következetesen folytatja a szovjetunió a béke és az enyhülés bevált politikáját. a rudé právo - a beszámolóban elhangzott nemzetközi politikai kezdeményezésekről szólva - rámutatott: „ezek a javaslatok a xxiv. és xxv. szkp-kongresszus lenini békeprogramjának szerves folytatását, alkotó továbbfejlesztését jelentik, figyelembe veszik az új nemzetközi feltételeket és a jelenlegi békeharc égető feladatait.,,

a neues deutschland, a nszep központi lapja a moszkvai nagy fontosságú javaslatokat értékelve szerdán hangsúlyozza, hogy „az szkp xxvi. kongresszusa megmutatja a világ népeinek a béke és a szocializmus jövőjét.,,

Fi

dr.manfred gertlach, az ndk államtanácsának elnökhelyettese, a der morgen című berlini lapban megjelent állásfoglalásában hangoztatja: „a szovjet békeprogram, felszólítás a tárgyalásokra minden időszerű nemzetközi problémáról, felhívás az aktív párbeszédre a háborús veszély csökkentése, a fegyverkezési verseny megfékezése érdekében, világosan mutatja, hogy a béke volt és marad lenin országának első számú törvénye,,. az szkp kongresszusa „nem hagy kétséget az iránt, hogy a szocializmus mindenkor megbízhatóan képes megvédeni a maga vívmányait. most a nyugati államok felelős politikusaikat illeti meg a szó,, - írta manfred gertlach.

ur fkj ha

11.19 250 281 1846

.-.

sk0027 1 230 mtik1109 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 3.

/alekszandrov/

iván kapitonov beszámolója után anatólij alekszandrov akadémikus, a szovjet tudományos akadémia elnöke szólt fel. kijelentette: a szovjet tudomány nagy sikerekkel köszönti a párt xxvi. kongresszusát. az alapkutatásokban új, fontos eredmények születtek, a tudomány megoldotta a népgazdasági és védelmi jellegű feladatokat, előrelépett a társadalomtudományok fejlesztésében.

- a xxv. kongresszus azt a nagy feladatot tűzte a szovjet tudósok elé, hogy hangolják össze a kutatómunkát. örömmel jelenthetem, hogy ez a munka megkezdődött. jelentős eredményeket értünk el a köztársasági, ágazati tudományos akadémiák, a főiskolák, az egyetemek és a szovjet tudományos akadémia munkájának összehangolásában. a szovjet tudomány ma a világ tudományos kutatói gárdájának mintegy harmadrészét jelenti - mondotta alekszandrov akadémikus, rámutatva: a szovjetunió kommunista pártja nagy segítséget nyújt a tudomány fejlesztéséhez, biztosítja a feltételeket feladataik sikeres elvégzéséhez.

alekszandrov hangoztatta: a tudomány gyorsan fejlődik a világon s a szovjet kutatók ma a tudományos fejlődés élvonalában haladnak. elsajátították a legújabb tudományos eredményeket, sok vonatkozásban a világon a legelsőkk közé kerültek, más területeken felszámolták az elmaradást. további műszerekre, berendezésekre, a számítástechnika

Fi

jobb felhasználására van azonban szükség ahhoz, hogy az eredmények még jobbak legyenek.

/folyt./

ki/um fl ha

11.23 250 281 1524

-. -

sk0028 4 230 mtik1019

két hír jugoszláviából

belgrád, 1981. február 25. /mti/ - a horvátországi szlavonszka pozsega-i körzeti bíróság 3 évi börtönre ítélte hrvoje mihaljevics 50 éves technikust, helyi lakost ellenséges propaganda folytatásáért. mihaljevics 1975 és 1979 között vendégmunkásként az nszk-ban dolgozott és hannoverban kapcsolatot teremtett usztasa fasiszta emigránsokkal. a szocialista jugoszlávia államrendjét támadó cikket írt a „nova hrvatszka”, című emigráns folyóiratba, és 1978-1979-ben ellenséges tartalmu propaganda kiadványokat küldözgetett különböző szlavonszka pozsega-i lakosok címére.

x x x

a szerb kommunisták szövetsége lebanei városi-körzeti bizottsága kizárta a pártból radovan milanovics körzeti ügyészt és tomiszlav nikolicot, a lebanei „radan”, vállalat igazgatóját, mert nyilvános helyen nacionalista kijelentéseket tettek. egyidejűleg mindkettőjüket leváltották tisztségükből. ezt követően a bíróság nikolicot kéthónapi, milanovicsot pedig 40 napi elzárásra ítélte.

nikolic büntetésével a „radan”, vállalatnál néhány párttag nem értett egyet. ezért a vállalati pártszervezet titkárát és három tagját kizárták a pártból, további három személyt pedig utolsó figyelmeztetésben részesítettek.

már/zsa pn

11.30 250 281 1298

Fi

-. -

sk0029 1 230 mtik1110 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 4.

/alekszandrov 1. folyt./

a többi között a szovjet fizika is nagy eredményeket ért el, ami annál is fontosabb, mert a fizika világképe a kozmikus kutatások, a rádióteleszkópok, a gyorsító berendezések és egyéb technikai eszközök segítségével az utóbbi időben teljesen megváltozott. mint az akadémia elnöke elmondotta, már a közeljövőben széles körben alkalmazták például a szovjetunióban a hirtovábbításra az üvegszálal vezetékeket, amelyek zavar nélküli telefonbeszélgetéseket tesznek lehetővé, s olcsóbbak is, mint a korábbi fémkábelek. a félvezető technológia fejlesztése révén teljesen új terület nyílik meg az elektronikában, például a televíziós adásokban. az új berendezések egyszerűbbek és olcsóbbak lesznek mint az eddig gyártottak.

alekszandrov elmondotta: a tudományos akadémia és az orvostudományi akadémia munkájának összehangolásával az egészségügyi fejlesztési programban is sok új eredményt értek el.

a tudományos akadémia elnöke elmondotta: leningrádi tudósok kutatásainak eredményeként olyan szert dolgoztak ki, amely harmadára csökkentette a városban az influenzás megbetegedéseket. leningrád, sajátos éghajlati adottságai miatt, az első helyen állt az ilyen megbetegedésekben a szovjetunió városai között. ma már a hetedik helyre csuszott vissza. az elmúlt évben már tízmillió adag oltószert gyártottak az influenzás megbetegedések ellen, az idén 25 millió adag gyártására kerül sor.

/folyt./

ki/um fl ha

11.34 250 281 1497

-. -

sk0030 1 230 mtik1111 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 5.

/alekszandrov 2. folyt./

nagy eredmény, hogy sikerült növelni a mezőgazdasági termelés hozamát, fejleszteni az állattenyésztést. sok új növényfajtát is kifejlesztettek a kutatók, s különösen nagy jelentőségűek a

Fi

szójatermesztésben és egyéb takarmánynövények termesztésében elért eredmények.

igen sok új sikert hozott a szovjet tudomány a gépgyártásban is. a kutatások eredményeként sikerült például meghosszabbítani a mezőgazdasági gépek élettartamát. ez egyedül az elmúlt évben 390 millió rubel megtakarítását tette lehetővé.

- mi tudósok jól el tudjuk képzelni a nukleáris háború veszélyét és mindent megteszünk annak megakadályozásáért. szovjet hazafiak vagyunk, szeretjük hazánkat. mindent megteszünk azért, hogy erős legyen - mondotta beszéde végén a küldöttek lelkes tapsa közepette alekszandrov akadémikus.

/folyt./

ki/um fl ha

11.45 250 281 0927

-. -

sk0031 1 230 mtik1112 /kkk /

gáspár- moszkvai autógyár

moszkva, 1981 február 25./mti/- gáspár sándor, a szakszervezeti világszövetség elnöke, aki az szkp kb meghívására résztvesz az szkp xxvi. kongresszusán, szerdán délelőtt a lenini komszomolról elnevezett moszkvai autógyárba látogatott. kíséretében volt kazimir mackijevicsjusz, a szovjet szakszervezetek központi tanácsának titkára.

a vendégeket valentyin babakin, a 29 ezer dolgozót foglalkoztató egyesülés pártbizottságának titkára tájékoztatta a szovjet főváros egyik legnagyobb üzemének félévszázados történelméről. az évente 196 ezer moszkvics személygépkocsit előállító üzem termékeit 70 országba exportálják. a szovjet személygépkocsigyártásnak jelenleg évente mintegy tíz százalékát előállító üzem átfogó műszaki rekonstrukció előtt áll. elkészült az új típusu moszkvics terve, s egy-két év múlva sorozatgyártását is megkezdik.

Fi

gáspár sándor megtekintette a karosszériaszerelő csarnokot, valamint a meleggálgalvanizáló üzemet. ezután munkásgyűlésen találkozott a gyár kollektívájával.

/gáspár sándor beszédét külön hírben, a népszavára való tekintettel bő terjedelemben adjuk./

ék-sj ha

11.49 250 281 1162

-. -

sk0032 1 230 mtik1113 /kkk /

kongresszus - koszoruzás

moszkva, 1981. február 25./mti/

szerdán reggel az szkp vezetői ellátogattak a lenin mauzóleumhoz, s a xxvi. kongresszus küldöttei nevében elhelyezték koszorújukat. a koszoruzáson jelen volt leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a kb politikai bizottságának tagjai és póttagjai, a központi bizottság titkárai, a szövetséges köztársaságok kommunista pártjai központi bizottságainak első titkárai, az szkp területi és határterületi bizottságainak első titkárai.

it-fl ha

11.49 250 281 0529

Nw

-. -

sk0033 1 230 mtik1114 /kkk /

szkp-kongresszus - visszhang /3.rész/

a nyugati sajtóban a fő helyet a brezsnyev-javaslatok visszhangja, részletesebb elemzése foglalta el.

a francia polgári sajtó elismeri, hogy brezsnyev számos nagy fontosságú kezdeményezést tett. párizs elsősorban a katonai bizalomkeltő intézkedések övezetének kiterjesztésére vonatkozó lehetőséget üdvözli. a szerdai francia lapokban mindenestre megfigyelhető az a törekvés, hogy megkíséreljék ellensúlyozni a hétfői és keddi visszhang rokonszenvező hangnemét. jellemző ebből a szempontból a le figaro moszkvai tudósítójának jelentése, amelyben - mintegy kiigazítva saját korábbi jelentéseit - azt írja, hogy „második olvasásra brezsnyev beszámolója sokkal szilárdabb, mint első látásra gondolnánk,„ és megállapítja /mintha ez meglepő lenne/, hogy a szovjetunió „nem enged diplomáciai vívmányaiból,„

a nyugatnémet frankfurter allgemeine zeitung ellentmondást vél fel fedezni a legilletékesebbek, az amerikai vezetők reakciójában. a lap kiemeli, hogy míg haig külügyminiszter „új és figyelemreméltó,„ javaslatokról beszélt, addig a fehér ház szóvivője „a szovjet taktika bevált fogásának,„ minősítette a szovjet-amerikai csúcstalálkozóra vonatkozó elképzelést. a lap moszkvai tudósítójának véleménye szerint egyébként az nszk címére a legfontosabb üzenet az volt, hogy „a szociáldemokratáknak... sokkal többet kellene tenniük a fegyverzetellenőrzésért és az enyhülésért,„

a frankfurter rundschau szerint az első nyugatnémet állásfoglalások „belső ellentmondásokat tükröznek a bonni koalícióban,„ míg ugyanis schmidt kancellár és más vezető szociáldemokrata politikusok figyelemre és tanulmányozásra méltónak minősítették a közép-hatótávolságu rakéták telepítésének elhalasztására vonatkozó javaslatot, addig genscher külügyminiszter - a jobboldali ellenzékhez hasonlóan - elutasította azt.

a szerda reggeli holland lapok a kormány rövid nyilatkozatát közzélik. ebben hága nem tartja elfogadhatónak az európai közép-hatótávolságu rakéták számának a jelentégtelen szinten történő befagyasztását. ez - ugymond - a szovjetunió fölényét biztosítaná ezen a területen. a holland nrc handelsblad ugyanakkor „mérsékelt hangonak,„ nevezi a brezsnyev-beszámolót, s a szovjet javaslatok közül többet „gondos tanulmányozásra,„ tart érdekessnek. /folyt./

ur fkj ha

11.59 250 281 2338

Nuu

-.-

sk0034 1 230 mtik1115 /kkk /

gáspár — beszéd - 1

/keretet l. mai kkk 1112 sz. hírünkben/

moszkva, 1981. február 25. /mti/- gáspár sándor köszöntötte a gyár dolgozóit és örömét fejezte ki, hogy a szakszervezeti világszövetség képviselőjében résztvehet az szkp xxvi. kongresszusán.

„nagy megtiszteltetés ez számunkra, s e meghívásban kifejezésre jut, hogy a lenini párt milyen nagy jelentőséget tulajdonított és tulajdonít a szakszervezeti mozgalomnak - hangoztatta. - a világ minden táján a békéért, a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért harcoló emberek nagy érdeklődéssel kísérik kongresszusukat. a szovjetunió fennállása óta mindig így volt ez. ez az érdeklődés napjainkban, az élesedő nemzetközi helyzetben tovább fokozódik. mindenki, aki figyelemmel kíséri kongresszusunk munkáját, újra meggyőződhet arról, hogy a szovjetunió szándéka, törekvése egyértelmű, félreérthetetlen. nemcsak híve, hanem változatlanul cselekvő védelmezője a népek biztonságának, a világ békének. ezt bizonyítják azok a javaslatok, amelyeket brezsnyev elvtárs tett kongresszusi beszámolójában. mindez reménységgel, bizalommal tölti el a nemzetközi szakszervezeti mozgalmat is.,,

„a szakszervezeti világszövetség önálló, demokratikus osztályszervezet - folytatta. - a nemzetközi szakszervezeti mozgalomban nem mi vagyunk az egyetlen tömörülés. két szempontból azonban egyedülállóak vagyunk: a szakszervezeti világszövetség soraiban tömörülnek a világ különböző országaiban, eltérő társadalmi körülmények között működő szakszervezetek, a szocialista, a tőkés- és a fejlődő országok szervezetei, közel 200 millió szervezett dolgozó.,,

„az szvsz alapvető céljait tekintve is különbözik minden más tömörüléstől: hordozója az osztályalapokon álló szakszervezeti mozgalomnak, ihletője e mozgalom kiszélesítésének. a világ szakszervezeti mozgalma ma sokszínű. van, ahol a mozgalomnak még puszta létéért kell harcolnia. van azonban már egy új típusú szakszervezeti mozgalom is, amely megváltozott körülmények, a munkáshatalom viszonyai között végzi tevékenységét. e körülmények között a munkásosztály pártja, az államhatalom is a dolgozók érdekeit szolgálja. a szakszervezetek a társadalmat irányító intézményrendszer szerves részei, alkotó elemei., - mutatott rá gáspár sándor.

Nuu

„az új típusú szakszervezeti mozgalom kialakulása hosszú, még távolról sem befejezett történelmi folyamat. a szakszervezetek együtt formálódnak a társadalommal, hatással vannak annak fejlődésére, - folytatta.

/folyt./

ék-sj ha

12.14 250 281 2505

..-

sk0035 1 230 mtik1116 /kkk /

délelőtti ülés - rövid

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - az szkp-kongresszus szerda délelőtti ülésén, amelyen vlagyimir scserbickij, az szkp kb politikai bizottságának tagja, az ukrán kommunista párt központi bizottságának első titkára elnökölt, a 13.30-kor elrendelt szünetig a következők szólaltak fel:

ivan kapitonov, az szkp kb titkára, a kongresszus mandátumvizsgáló bizottságának elnöke;

anatolij alekszandrov akadémikus, a szovjet tudományos akadémia elnöke;

szergej

medunov, a krasznodari határterületi pártbizottság első titkára,

borisz

jelcin, a szverdlovszki területi pártbizottság első titkára,

cservjakov, a kirovi területen lévő, „puty lenyina,, nevű kolhoz elnöke.

a hazai felszólalók után a külföldi delegációvezetők közül a következők tolmácsolták pártjuk üdvözlését a kongresszusnak:

kaysone phomvihane, a laoszi forradalmi néppárt központi bizottságának főtitkára, a laoszi népi ^{demokratikus} köztársaság miniszterelnöke;

jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára, a mongol népköztársaság nagy népi hurálja elnökségének elnöke;

Nm

Li dzong ok, a koreai munkapárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a koreai népi demokratikus köztársaság közigazgatási tanácsának elnöke.

fl ha

12.18 250 281 1309

..-

sk0036 1 230 mtik1117 /kkk /

gáspár—beszéd - 2

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - „a szovjet szakszervezetek több mint hat évtizedes gyakorlata, tevékenysége, a maga minden korábbi gondjával, nehézségével, még megoldásra váró feladataival is uttörője volt és marad a munkáshatalom körülményei között működő szakszervezeti mozgalom kialakításának, s mint ilyen, nagy történelmi értéket képvisel,, - hangoztatta gáspár sándor. - „, napjainkban már több országban működnek szakszervezetek megváltozott társadalmi körülmények között, ennek megfelelően több tapasztalattal rendelkezünk. cselekvésünket vezérlő elveink ugyan azonosak, de mégsem bontakozik ki önmagától - még a munkáshatalom körülményei között sem - a szakszervezeti mozgalom hasznos társadalmi tevékenysége.,,

„, ma már azt is tudjuk, hogy ha a szakszervezeti mozgalom nem tudja betölteni hivatását, társadalmi szerepét, az a társadalom fejlődésében zavarokat okozhat. a szakszervezeti mozgalom az új viszonyok között integrálódik a hatalommal. ez természetes. senki és semmi nem formálhatja azonban saját képére a szakszervezeti mozgalmat. a szakszervezetek a munkásosztály ügyét szolgáló önálló szervezetek, amelyeknek meg kell őrizniük önálló jellegüket. a szakszervezetek minden erejükkel támogatják a társadalom gazdasági és politikai erejének növelését, de tevékenységükben nem szorítható háttérbe a dolgozó emberek érdekképviselése és érdekvédelme. ezt a kettős feladatot csak harmonikus egységben lehet eredményesen elvégezni.,,

„, a szakszervezetek soha, sehol sem rendelkeztek olyan lehetőségekkel, jog- és hatáskörrel mint most a szocialista építésben. jogaikat, lehetőségeiket törvények biztosítják. résztvesznek a nemzeti jövedelem megtermelésében, de résztvesznek annak elosztásában is. egyszóval a szakszervezetek nemcsak egy adott politika végrehajtói, hanem résztvesznek e politika alakításában és formálásában is.,,

Nm 14.15

[Handwritten signature]

„szövetségünk főtanácsának moszkvában megtartott legutóbbi ülésén elhatároztuk, hogy 1982 februárjára összehívjuk a x. szakszervezeti világkongresszust. kongresszusunkra készülve arra törekszünk, hogy tovább erősítsük a nemzetközi szakszervezeti mozgalom egységét. kezét nyújtunk mindenkinek, akinek szent a munkásszolidaritás, aki a munkásosztály alapvető létérdekét jelentő békéért, a társadalmi haladásért velünk küzd.”

gáspár sándor végezetül köszönetet mondott a szovjet szakszervezeteknek azért a tevékenységükért, amelyet a szakszervezeti világszövetségben kifejtenek. rámutatott, hogy a szovjet dolgozók, szakszervezeteik mindig példát mutattak az áldozatvállalásban, szolidaritásban.

ék-sj ha

12.36 250 281 2628

sk0037 1 230 mtik1118 /kkk /

szkp-kongresszus - visszhang /4.rész/

a szovjet javaslattal kapcsolatban, hogy a szovjetunió hajlandó kiterjeszteni a bizalomkeltő intézkedések körébe eső területét, amennyiben a nyugat is ezt teszi/, a holland de volkskrant című lap megállapítja: a szovjetunió „ezzel egy lépéssel közelebb hozta egy leszerelési konferencia megrendezésének lehetőségét,,.

a brüsszeli la libre belgique első értékelése szerint „szovjet-amerikai csúcstalálkozó nem kizárt a jövőben, de ez a találkozó az új amerikai kormány számára nem látszik alkalmasnak éppen akkor, amikor meghirdette az „összekapcsolás, elméletét,,.

a japán sajtó szerkesztőségi cikkekben foglalkozik az szkp kongresszusával, a leonyid brezsnyev által előterjesztett javaslattal. a polgári mainicsi simbun kifejezi reményét, hogy a nyugat figyelemre méltatja a szovjet kezdeményezéseket, és nem fogja azokat csupán propagandának minősíteni. ez mindenképpen szükséges az amerikai-szovjet párbeszéd folytatása, a feszültség csökkentése céljából.

az aszahi simbun emlékeztet, hogy brezsnyev több pontból álló béke javaslatait a konkrétság jellemezte, s az amerikai-szovjet csúcstalálkozóra vonatkozó indítványával az szkp főtitkára felülmúlta számos japán megfigyelő várakozását. (kb

Nm

14. 30

a nihon keizai simbun, a gazdasági körök szócsöve, a legújabb szovjet kezdeményezéseket azoknak a javaslatoknak a folytatásaként értékeli, amelyeket a hetvenes években tett a szovjetunió a katonai enyhülés előmozdítása és a leszerelés céljából.

aj michel foot, a brit ellenzéki munkáspárt vezetője parlamenti felszólalásában a brezsnyev-javaslatokkal kapcsolatban kijelentette: „a nyugatnak minden lehetőséget fel kell használnia arra, hogy leszerelési tárgyalásokat folytassunk,,. /folyt./

ur fkj ha

12.40 250 281 1784

.-

sk0038 1 230 mtik1119 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 6.

/phomvihane - 1./

több felszólaló után három ázsiai ország kommunistáinak küldöttei köszöntötték a kongresszust. kaysone phomvihane, a laoszi forradalmi néppárt központi bizottságának főtitkára, a laoszi népi köztársaság miniszterelnöke elmondotta: pártjuk küldöttsége számára nagy megtiszteltetés, hogy részt vehet az szkp tanácskozásán, amely rendkívüli fontosságú nemzetközi jelentőségű esemény. /demokratikus

a szovjet ország erejének növekedése, tudományos-technikai sikerei, népe jólétének emelkedése nagy hozzájárulás a világ forradalmi folyamatához. a szocializmus növekvő ereje fontos és megbízható támasza a nemzeti felszabadító mozgalmaknak is. a szocializmus vonzerejét mutatja, hogy az önálló utra lépett országok közül mind többen választják a szocializmus utját - hangoztatta a többi között, rámutatva: a világhelyzet a szocializmus, a béke javára változott.

kaysone phomvihane aláhuzta, hogy az imperializmus és a nemzetközi reakció összeesküvése fel akarja tartóztatni délkelet-ázsiaiában a történelem menetét, meg akarja változtatni a helyzetet a térségben, meg akarja bontani délkelet-ázsia és az egész világ békéjét. ez ellen éberségre, összefogásra van szükség. a laoszi forradalmi párt teljes mértékben támogatja és helyesli az szkp központi bizottsága beszámolójának délkelet-ázsiaival foglalkozó részét. /nép

Nm

14. 30

kaysone phomvihane köszönetet mondott a szovjetunióknak és a többi szocialista országnak azért, mert támogatják a délkelet-ázsiai békéjének, biztonságának és stabilitásának biztosítására vonatkozó javaslatokat, amelyeket vietnam, Laosz és Kambodzsa együttesen dolgozott ki.

/folyt./

ki-fl um ha

12.46 250 281 1689

--

sk0039 1 230 mtik1120 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 7.

/phomvihane - 2./

„a laoszi népnek a nép forradalmi párt vezetésével sikerült legyőznie a haladás elleneségeit. országunk a szocialista építés útjára lépett, - mondotta kaysone phomvihane, rámutatva: az imperializmus, a pekingi nagyhatalmi sovinizma vezetés és a nemzetközi reakció mindent megtesz azért, hogy megállítsa a nemzeti felszabadító mozgalmakat, a történelmi fejlődést a világ minden táján, így délkelet-Ázsiában, Laoszban is. ezeket a kísérleteket azonban teljes mértékben megghiusították.

„fiatal köztársaságunk továbbra is szilárdan áll őrt a szocializmus előretolt posztján délkelet-Ázsiában, és büszkén szólhat a szocialista átalakítás terén elért eredményeiről, - hangoztatta a laoszi küldöttség vezetője. „még nehéz és bonyolult harc áll előttünk, de meggyőződésünk, hogy a nemzeti függetlenség és a szocializmus zászlaja alatt nemzeti egységünkre támaszkodva, különleges kapcsolatban Vietnámmal és Kambodzsával, szilárd szövetségben együttműködve a szovjetunióval és a többi szocialista országgal, élvezve a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, minden haladó erő támogatását, magabiztosan haladhatunk tovább a szocialista építés útján, teljesíthetjük nemzetközi kötelezettségeinket.„

/folyt./

ki-fl um ha

12.48 250 281 1303

Nm

M. 36

--

sk0040 1 230 mtik1121 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 8.

/cedenbal/

jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt ^(kb első) titkára, a nagy népi hurál elnökségének elnöke a mongol kommunisták, a mongol nép üdvözlését tolmácsolta. a többi között foglalkozott azzal, hogy az elmúlt időszakban tovább szilárdult a szocialista közösség országainak egysége, szoros testvéri barátsága, együttműködése. a szocialista közösséget az eszmék és a célok egysége forrasztja össze. a szocialista gazdasági integráció, ami napjaink realitása, a szocializmus építésében szerzett tapasztalatok általánosítása - mondotta cedenbal. - ez anyagi alapot ad a szocialista közösség országai közötti barátság és együttműködés továbbfejlesztéséhez.

cedenbal foglalkozott az agresszív imperialista erők, az egyesült államok és a nato vezető körei próbálkozásaival az enyhülés aláaknázására, a fegyverkezési verseny növelésére, a feszültség kiélezésére. ezekkel az erőkkel együtt lép fel a jelenlegi kínai vezetés, amelynek céljai és tettei az enyhülés ellen, a szocialista országok egységének megbontására irányulnak. a mongol népi forradalmi párt a haladásért vívott harc részének tekinti a maoizmus, a pekingi vezetés nagyhatalmi sovinizmusa elleni harcot - mondotta a többi között a mongol párt ^{első} titkára.

/folyt./

ki/um it ha

12.56 250 281 1310

--

sk0041 4 230 mtik1020

nyugat-berlini filmfesztivál

nyugat-berlin 1981. február 25. /mti/ - éles vita robbant ki nyugat-berlinben a városban kedd este véget ért xxxi. filmfesztivál nemzetközi zsürijének döntései miatt. az egész nyugat-berlini sajtó „vitatható díjakról,„ ír, a der tage Spiegel - a város legtekintélyesebb polgári lapja - pedig „a kompromisszumok fesztiválja,„ címmel szerdán vezércikket szentelt az arany és ezüst medve díjak odaítélésére hozott döntéseknek.

Nm

M. 36

36

„zsűrök - s ez nemcsak erre az esetre vonatkozik - hajlamosak önféjű döntésekre és meglepetésekre. de az idei arany medve carlos sauras vitatott beszámolójának „gyerünk, gyerünk„/ a spanyolországi ifjúsági bűnözésről, nemcsak csodálkozást, hanem ellenkezést váltott ki. emél erőteljesebb, sőt jobb megoldásokra lehetett volna gondolni goretta „halogatás„-ától lugossy „köszönöm, megvagyunk„-jáig„- írja a der tagesspiegel, s megkérdőjelezi egyben az egyes színészi teljesítményekre adott díjakat is. kifogásolja többek között a lengyel barbara grabowskának adott díjat a legjobb női alakításért, mert „eközben más nők, mint például a magyar nyakó juli, erősebb teljesítményét figyelmen kívül hagyták„.

ko/so bj

13.02 250 281 1200

-.-

sk0042 1 230 mtik1122 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 9.

/li dzong ok/

li dzong ok, a koreai munkapárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a koreai népi demokratikus köztársaság közigazgatási tanácsának elnöke a párt üdvözlését tolmácsolva méltatta a szovjetunió történelmi sikereit, az ország nagy eredményeit.

részletesen foglalkozott a koreában kialakult helyzettel, az ázsia északkeleti részében megmutatkozó imperialista törekvésekkel. elmondotta: ez a térség fontos szerepet tölt be az amerikai imperializmus stratégiai terveiben, mintegy „előretolt védelmi zóna„, washington számára. az egyesült államok, japán és dél-korea katonai szövetséget igyekeznek létrehozni, s ez egész ázsia biztonságát fenyegeti. dél-koreában az egyesült államok nagy létszámú katonai erőt tart fenn, sőt nukleáris fegyvereket is állomásoztat. cson tu hvan diktatúrájának messzemenő támogatást nyújt, s ezzel támogatja a „két korea„ elméletét, növeli a háborus veszélyt. reagan amerikai elnök és a dél-koreai diktátor legutóbbi találkozója eredményeként az ország déli része továbbra is amerikai gyarmat, előretolt katonai támaszpont, puszkaporos hordó marad ázsiában. a véres diktatúrának nyújtott támogatás még jobban teleplezi az amerikai imperializmus terveit, kihívást jelent a béke minden hívének, aggodalommal tölti el őket - hangoztatta.

Nm

N. B.

szólt arról, hogy a népi demokratikus koreában most meggyorsítják, kiszélesítik a szocialista építőmunkát. tovább harcolnak az ország békés egyesítéséért, amely a koreai népi demokratikus köztársaság kormánya által előterjesztett ésszerű és reális javaslatok útján megvalósítható lenne. a dél-koreai bábrendszer azonban ehelyett a szembenállást kívánja növelni.

„meghíusítjuk az imperializmus és csatlósai terveit, meg fogjuk teremteni az ország békés egységét„ - hangoztatta a koreai küldöttség vezetője, aki köszönetet mondott a szovjetunió kommunista pártjának, a többi szocialista országnak azért, hogy támogatják a koreai népi demokratikus köztársaság javaslatait, s ezzel segítik az ország békés egyesítését.

/folyt./

ki/um it ha

13.04 250 281 2114

-.-

sk0043 4 200 mtik1021 /embargó 16.45 óráig /

thatcher — reagan /1.rész/

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 25. /mti/ - margaret thatcher brit miniszterelnök és lord carrington külügyminiszter washingtonba repült, hogy tárgyaljon az új amerikai kormányzat képviselőivel. a megbeszélések középpontjában várhatóan az általános kelet-nyugati viszony, a közel-kelet és afrika déli részének problémái állnak. washington nyilván szóba hozza majd a salvadori helyzetet is, bár london nem lelkesedik túlzottan ezért. thatcher asszony találkozik a kongresszus vezetőivel és két nyilvános beszédet is mond, a washingtoni georgetown egyetemen és new yorkban.

Londoni kormánykörökben úgy vélekednek, hogy az új amerikai vezetés még sok külpolitikai kérdésben nem alakított ki végleges álláspontot, és thatcher asszony ezért meg akarja ragadni az alkalmat, hogy befolyásolja reaganék gondolkodását.

a nyugati világ két legkonzervatívabb vezetője találkozik egymással, akiknél közös a tőkés gazdaság szabadpiaci felfogása, a szovjetellenesség, az enyhülés ellenzése. ez a közös világpolitikai

Nm

N. B.

vezérfonal máris felelevenítette közöttük az angolszász „különleges viszony”, hagyományát. kétségtelen, hogy az általános világhelyzet megítélésében a thatcher-kormány felfogása közelebb áll washingtonéhoz, mint egk-partnereiéhez. a miniszterelnök az alsóházban kedden igen hidegen kezelte brezsnyev kongresszusi beszédének csúcstalálkozóra tett javaslatát, és megismételte afganisztán ügyében a szovjetunió ellen már alaposan elkoptatott rágalmakat. /folyt/

lb/zsa mp bj

13.06 250 281 1572

--

sk0044 1 230 mtik1123 /kkk /

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik 1115 és mtik 1117. számú híreink gáspár sándor beszédének teljes szövegét tartalmazzák, jelzésünktől eltérően további folytatás nincs.

ta ha

13.07 250 281 0201

--

sk0045 1 230 mtik1124 /kkk /

szkp-kongresszus - visszhang /5.rész/

a világsajtó érdeklődéssel reagált a kongresszus második napján felszólaló külföldi vendégek beszédeire is.

a szocialista országok sajtója részletes áttekintést ad a testvérpártok vezetőinek, köztük kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának felszólalásából. a neues deutschland rámutat: kádár jános felhívta a figyelmet a célok és érdekek egységére és arra, hogy az egység és az összeforrottság megsokszorozza erőnket. a lap a többi között kiemeli az mszmp első titkárának azt a megállapítását, hogy a xxvi. kongresszus a szovjetunióknak a kommunizmus felé vezető útja új szakaszát nyitja meg.

Nm

Ni

a varsói lapok idézik kádár jánosnak azt a kijelentését, hogy a magyar szocialista munkáspárt továbbra is a béke és a szocializmus lenini útján halad, valamint felszólalásának azt a részét, hogy az mszmp és a magyar nép szolidáris a lengyel testvérpárttal, a szocializmus lengyel híveivel. beszédéből kiemelik: „bizunk abban, hogy a lengyel egyesült munkáspárt vezetésével a lengyel nép megtalálja a nehéz helyzetből a szocialista kibontakozást. ahogy lengyel elvtársaink maguk is megfogalmazták: lengyelország a szocialista országok családjának tagja volt, s az is marad,,

a nyugat-berlini der tagesspiegel szintén kádár jános moszkvai beszédének lengyel vonatkozású részeit ismerteti.

megkülönböztetett figyelemmel kísérte s részletesen ismertette a nemzetközi sajtó stanislaw kaniának, a lemp kb első titkárának beszédét. a belgrádi politika a felszólalásból azt emelte ki: a lengyel pártnak elegendő ereje van ahhoz, hogy meggátolja az ellenforradalmat. lengyelország szocialista állam volt és marad, hű szövetségeseihez, és szilárd láncszeme a szocialista közösségnek.

ur-dl ha

13.20 250 281 1761

--

sk0046 1 230 mtik1125 /kkk /

délelőtti ülés - rövid - 2.

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - a kongresszus szerda délelőtti ülésének második részében, az ebédszünet előtt a következők szóltak fel:

avguszt vossz, a lett kommunista párt központi bizottságának első titkára;

georgij markov, a szovjet írószövetség vezetőségének elnöke.

a külföldi küldöttségvezetők közül a következők tolmácsolták pártjuk üdvözlését a kongresszusnak:

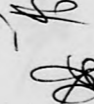
dusan dragosavac, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága elnökségének titkára;

alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára.

fl-it ha

13.50 250 281 0626

Nm

Ni

--

sk0047 1 230 mtik1126 /kkk /

délelőtti ülés - részletes 10.

avguszt vossz, a lett kommunista párt központi bizottságának első titkára elmondotta, hogy az elmúlt ötéves tervben a köztársaság nagyot lépett előre: az egy lakosra jutó nemzeti jövedelem 21 százalékkal nőtt, s Lettország az egy főre jutó termelési értéket tekintve az elsők közé került a szovjetunióban.

vossz hangsúlyozta: Lettország kimagasló eredményeit a többi szovjet köztársaság testvéri segítségével érte el, s maga is hozzá kíván járulni a szovjet gazdaság fejlesztéséhez. ehhez feltétlenül szükséges, hogy a gazdasági tervekben mind nagyobb szerepet kapjanak a komplex célprogramok, s ezekhez kidolgozzák a megfelelő irányítási rendszert is.

georgij markov, a szovjet írószövetség vezetőségének elnöke méltatta a szovjet alkotó értelmiség sikereit. a művészi gondolkodás nem marad el a kor mögött, sőt, előtte jár, sok esetben az írók, művészek olyan kérdéseket vetnek fel, amelyeknek megoldása a társadalom soronkövetkező feladatai közé tartozik. hangoztatta, az írók behatóan érdeklődnek a politikai témák iránt, megnövekedett figyelmük a kor kérdései iránt, s magas eszmei színvonalu műveik segítik a szovjet emberek hazafias, internacionalista gondolkodásának fejlesztését. markov szólt az írószövetség, az alkotó értelmiség szervezeteinek megnövekedett szerepéről, aktivitásáról.

ugyanakkor megállapította: akad még olyan mű, amely nem felel meg a magas eszmei követelményeknek, hibás nézeteket is tükröz. a problémák közé sorolta, hogy bár a szovjetunió a „legtöbbet olvasó, ország, a könyvek, gyakran a gyermekkönyvek, egyes újságok, folyóiratok hiánycikk-listán szerepelnek, és hol a papírhány, hol a nyomdai kapacitás hiánya miatt nem kaphatóak. intézkedéseket sürgetett ennek megszüntetésére. /folyt./

ki ha

14.03 250281 1799

Nuu

V. Z.

-.-

sk0048 1 230 mtik1127 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 11.

/markov, dragoszavac/

markov szólt azokról a kísérletekről, amelyekkel a szovjet irodalom, a szovjet művészet megismerését kívánják megakadályozni nyugaton. így például, hogy az egyesült államok csaknem teljesen leállította a két ország kulturális kapcsolatait. ez nem erőről, hanem gyengeségről tanuskodik - hangsúlyozta.

megállapította azt is, hogy az ellenséges propaganda most kísérleteket tesz a szovjet alkotó értelmiség ideológiai egységének megbontására, szembe akarja állítani az értelmiséget a marxizmus-leninizmus ideológiájával. ezek a kísérletek azonban teljes kudarcra vannak ítélve, s a szovjet írók, az értelmiség egyöntetűen támogatják a pártot, annak központi bizottságát.

x x x

dusan dragoszavac, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága elnökségének titkára a többi között rámutatott, hogy a jksz, tito pártja munkájának egyik összetevője október szelleme, lenin tanítása. a párt becsülettel teljesíti kötelességét az ország munkásosztálya, a nemzetközi munkásmozgalom, a nemzeti felszabadító mozgalom iránt.

a jugoszláv küldöttség vezetője az ország kommunistáinak, dolgozóinak meleg üdvözlését tolmácsolva a pártkongresszusnak, méltatta a szovjet-jugoszláv viszonyt is. a két ország kapcsolatai leonyid brezsnyev és joszip broz tito személyes találkozásai révén gyorsan fejlődtek, bővültek. a két párt között korábban moszkvában és belgrádban létrejött megállapodások alapján mind a pártközi, mind az államközi kapcsolatok mindkét ország megaláztatására fejlődnek tovább. leonyid brezsnyev legutóbbi belgrádi megbeszélései megerősítették ezt az irányzatot.

„leonyid brezsnyev részvételét tito temetésén úgy tekintjük, mint a megbecsülés kifejezését tito elvtárs iránt, annak megnyilvánulását, hogy a szovjetunió kész továbbfejleszteni az egyenjogú, kölcsönösen előnyös együttműködést jugoszláviával, aminek a jugoszláv kommunisták is nagy figyelmet szentelnek,, - hangoztatta.

dragoszavac szólt arról, hogy a forradalmi mozgalom tapasztalatai megmutatták: a célok elérésének utjai különbözhetnek. napról napra bebizonyosodik, hogy milyen nagy jelentősége van minden haladó erő számára a függetlenség, az egyenjogúság, a be nem avatkozás elveinek, a pártok önállóságának. enélkül nem lehet elképzelni az önkéntes nemzetközi együttműködést és a szolidaritást,

Nuu

V. Z.

P.

a munkásmozgalom, a forradalmi mozgalom és a nemzeti felszabadító mozgalom együttműködését, a jksz ezen az alapon fejleszti sikeresen együttműködését számos párttal, /foljrt/

ki ha

14.21 250281 2575

-.-

sk0049 4 300 mtik1022 /embargó 16.45 óráig/

thatcher—reagan /2.rész/

thatcher asszony már jelezte, hogy elvben egyetért washingtonnal a nato beavatkozási övezetének világméretű kiterjesztésében, és büszkén fogja közölni reagan elnökkel, hogy anglia a rendkívül súlyos gazdasági visszaesés ellenére az idén több, mint 3 százalékkal növelte fegyverkezési kiadásait.

geoffrey pattie, a brit hadügyminisztérium légügyi államtitkára a múlt héten münchenben egy katonai értekezleten körvonalazta az imperialista beavatkozás új stratégiáját. szerinte a harmadik világ nyugatbarát államainak fokozottabban kell a jövőben katonai segítséget nyújtani, katonai erőket kell állomásoztatni a harmadik világban, és nemzetközi gyorshadtestet kell létrehozni világcsendőri szereppel. a nato - vélük brit illetékesek - már nem elégséges a nyugat globális érdekeinek megvédésére. a brit haderők vezérkari tisztjeiből álló munkacsoport javasolja a tőkés világ vezető hatalmainak összefogását japán bevonásával új nemzetközi katonai erő létrehozására, amelynek keretében a brit haditengerészet visszatérne az indiai-óceánra, anglia részt venne nemzetközi gyorshadtest felállításában, és a bbc fokozná a szocialista világnak sugárzott propagandáját.

alexander haig amerikai külügyminiszter úgy nyilatkozott a sunday times-nak, hogy washington a nato-n kívül eső térségek felé teendő új katonai lépéseket kétoldalú alapon akarja megvitatni szövetségeseivel, mert attól tart, hogy a nato-ban nem minden ország érezné egyformán érdekeltnek magát. nem kétséges, hogy thatcher asszonyban egyetértő partnerre talál.

a két angolszász hatalom külpolitikájának egyetlen igazi surlódási területe a közel-kelet. anglia meggyőződése, hogy a nyugat elveszitheti befolyását a térségben, ha teljesen izrael oldalára áll, és nem igyekszik elősegíteni olyan megoldást, amely figyelembe veszi a palesztinok törvényes jogait. london ezért kitart az egk

Nm

10. 38

Ⓟ

kezdeményezése mellett, amelynek lord carrington az egyik értelmi szerzője. washington erősen ellenzi azt a nyilatkozatot.

namíbiát illetően lord carrington arra törekszik majd, hogy meggyőzze washingtont: működjék továbbra is együtt a többi nyugati hatalommal dél-afrika kompromisszumra kényszerítésében.

lb/jp mp bj

14.27 250281 2233

-.-

sk0050 4 200 mtik1023

görög földrengés-2.

athén, 1981. február 25. /afp/ap/dpa/ - a szerdán délig érkezett jelentések szerint tizenkettőre emelkedett a görögország déli részét és athén környékét megrázó földrengés halálos áldozatainak a száma.

az egyik, a richter-skála szerinti 6,6 erősségű földrengés röviddel éjfél előtt, a másik, 6,3 erősségű valamivel hajnali fél egy után történt, szakértők szerint a szokásosnál nagyobb, 50-100 kilométeres mélységben. epicentruma a kórinthoszi-öbölben volt. a rengéseket északon szalonikiig, délen kréta szigetig lehetett érezni. az athéni csillagvizsgáló földrengésjelző intézetében 195 kisebb utórezgést észleltek. a legújabb jelentések szerint a természeti csapás a kórinthosz melletti perakhora és az athéntól nyugatra lévő mégara településekben okozta a legnagyobb károkat. több szálloda összeomlott.

a parthenon, az athéni akropolisz disze is kisebb sérüléseket szenvedett. kisebb töredékek hullottak le az oszlopokból és frizekből, és kissé elmozdult néhány oszlopfő fedőlapja /abakusz/. az egyik architrávon függőleges repedés támadt, néhány millimétert ugyancsak elmozdultak az erekhtheion beton kariatidái, amelyek az akropolisz muzeumban kiállított eredeti szobrokat helyettesítik a környezetszennyeződés káros hatása miatt. az öt eredeti, oszlopot helyettesítő leányalak sértetlen maradt. /a hatodik a british muzeumban található./

to mp

14.28 250281 1401

Nm

16. 10

Ⓟ

-.-

sk0051 4 230 mtik1026

frangié-terv /1. rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. február 25. /mti/ - szoliman frangié volt köztársasági elnök zórtai sajtóértekezletén 35 pontos tervet terjesztett elő a hat éve tartó libanoni belpolitikai válság megoldására.

a tekintélyes maronita politikus elvetette az ugyancsak keresztény falangista-liberális pártszövetség föderációnak, konföderációnak álcázott szeparatista programját. sürgette az ország területén kialakult „miniállam,, valamint az összes fegyveres miliciák felszámolását, rámutatva, hogy csak ezután lehetséges a törvényes hatalom maradéktalan helyreállítása.

frangié elgondolása szerint a jelenleg keresztény többségű parlamentben egyenlő képviselőhez jutna a keresztény és a mohamedán közösség, de továbbra is keresztény lenne a köztársasági elnök, szunnita mohamedán a miniszterelnök és siita mohamedán a parlament elnöke. ettől eltekintve azonban eltörölnék a felekezeti megkülönböztetést.

minthogy libanon elsődlegesen az amerikai-cionista összeesküvés áldozata, frangié követelte, hogy ítéljék el az izraeli el együttműködő frakciókat, és vessenek véget az effajta együttműködésnek. a camp david-i megállapodások elvetését is elengedhetetlen követelménynek minősítette. libanon arab jellegével összhangban frangié állást foglalt az arab országokkal való szolidaritás és a szíriához fűződő különleges kapcsolatok fenntartása mellett, majd sikraszállt a libanoni kormány és a palesztinai felszabadítási szervezet között létrejött kairói egyezmény kölcsönös tiszteletben tartásáért.

a rendezési program ismertetése olyan időszakra esik, amikor a rasid karami vezette mohamedán politikusok csoportja, a haladó pártokat tömörítő nemzeti mozgalom és frangié keresztény hívei összehangolt erőfeszítéseket tesznek egy széles alapokon nyugvó nemzeti egységfront létrehozására. /folyt./

bz/im ng

14.39 250 281 1895

Nm 16.10

sk0052 4 230 mtik1027

frangié-terv /2. rész/

közben érezhető nyugtalanságot keltett, hogy a szerdára virradó éjszakán többórás tüzérési párbajt vívtak egymással a beirut keleti és nyugati részét elválasztó tűzszüneti vonal mentén elhelyezkedő erők. az első jelentések szerint több lakóházat találat ért, és több sebesültet szállítottak kórházba.

bz/im ng

14.42 250 281 0355

sk0053 4 230 mtik1024

salvador - 2

washington, 1981. február 25. /mti-ap/ - murat williams, az egyesült államok 1961-1964 között volt salvadori nagykövete az ap amerikai hírgyűnökségnek kedden adott nyilatkozatában kijelentette, hogy washington fokozódó katonai beavatkozása salvadorban „a vietnami háború kezdeti szakaszára,, emlékezteti őt. williams kétségbe vonta az amerikai külügyminisztériumnak azt az állítását, hogy kuba közvetlenül részt vesz a salvadori baloldal támogatásában. „a közép-amerikai kormányok mindig is nagyon ügyesek voltak dokumentumok gyártásában,, - állapította meg az amerikai külügyminisztérium által hétfőn nyilvánosságra hozott „fehér könyvvel,, kapcsolatban, amely állítólag „megdöntötte tényleg bizonyítja a szovjetunió és más szocialista országok salvadori beavatkozását,,.

az egykori nagykövet kijelentette: a maga részéről teljes mértékben ellenzi, hogy kormánya fokozódó mértékben támogassa a salvadori juntát, márcsak azért is, hiszen az amerikai fegyverek áldozatai sok esetben a békés polgári lakosság köréből kerülnek ki.

hanoi, 1981. február 25. /mti/ - a vietnami külügyminisztérium szóvivője visszautasította az egyesült államok vádaskodásait, amelyekkel washington egyes szocialista országokat, köztük vietnámot illette a salvadori hazafias erőknek nyújtott segítség kapcsán. a szóvivő rámutatott: éppen az egyesült államok szállít fegyvereket, küld katonai tanácsadókat salvadorba a junta támogatására, és ösztönzi közvetlen katonai beavatkozásra guatemala és honduras jobboldali rendszereit a salvadori haladó erők ellen. „az amerikai rágalmozó kampány tulajdonképpen célja: elleplezni

Nm 16.10

washington salvadori beavatkozását, egyben pedig előkészíteni a közvéleményt az egyesült államok közvetlen katonai beavatkozására,, - hangoztatta a szóvivő.

mexikóváros, 1981. február 25. /taszsz/ - José López Portillo mexikói elnök kijelentette, hogy tiszteletben kell tartani a salvadori nép önrendelkezési jogát, és felemelte szavát salvador belügyeibe való bármilyen külföldi beavatkozás ellen. élesen elítélték az egyesült államok salvadori beavatkozását a mexikói politikai pártok is. egyben több párt azt követelte, hogy a mexikói kormány szakítsa meg a diplomáciai kapcsolatokat a salvadori juntával.

bm-dp ng bj

14.43 250 281 2280

..-

sk0054 4 230 mtik1029

kambodzsa-alkotmány, választások

hanói, 1981. február 25. /mti/ - phnom penh-ben a központi és a tartományi, valamint katonai szervek vezetői értekezleten vitatták meg a kambodzsai népköztársaság készülő alkotmányának a tervezetét. az értekezletet kambodzsa megmentésének nemzeti egységfrontja hívta össze.

a közelgő általános választásokkal foglalkozott a phnom penh-ben megjelent „kambodzsa” nevű lap. hangsúlyozta, hogy a küszöbönálló nagyjelentőségű esemény kifejezi majd az ország népének eltökélt szándékát, hogy megvédi forradalma vívmányait, és szembeszáll az ellenség mindenfajta felforgató kísérleteivel.

dp/zsa bj

14.47 250 281 0656

Nw

16.10

⊗

..-

sk0055 4 230 mtik1025

gremetz

párizs, 1981. február 25. /mti/ - a francia kommunista párt élesen bírálja François Poncet külügyminiszter washingtoni állásfoglalásait. Maxime Gremetz, a kb titkára, a párt külügyi osztályának vezetője szerdán a L'Humanitéban nyilatkozott a látogatásról.

„a látogatás - jelentette ki Gremetz - és az elhangzott nyilatkozatok teljes mértékben megerősítik pártunk értékelését a giscardi hatalom külpolitikájáról. a külügyminiszter felsorakozott az atlanti szövetség tagjai mellé, szolgáiban engedelmeskedett az amerikai imperializmusnak. a francia kormány ritkán ment el ilyen messze ezen az úton.,,

Gremetz hangoztatta, hogy a felek között a lényeges kérdésekben teljes volt az egyetértés, és ezt kölcsönös meglepedéssel nyugtázták. akárcsak Reagan, Giscard, illetve külügyminisztere is „erős és szilárd amerikát”, kíván. nem takarékoskodott az amerikai politika dicséretével, elismerően szólt annak eltökéltségéről és politikai kezdeményezéseiről. röviden: telkesen helyeselte Reagan agresszív külpolitikáját, nevezetesen a fegyverkezési verseny kiterjesztését. helyeselte azt a döntést is, hogy új amerikai atomrakétákat visznek Európába, súlyosan veszélyeztetve az érintett népek biztonságát.

az ilyen „francia megértés”, láttán nem meglepő, hogy az egyesült államok meglepedését fejezi ki Giscard d'Estaing politikája iránt, különösen a nemzetekfölötti és atlanti, az egyesült államok mellett felsorakozó nyugat-európa érdekében tett erőfeszítések miatt. „Giscard megkapta az imperializmus érdekei legjobb afrikai védelmezőjének kijáró jól megérdemelt elismerést is,, - hangoztatta nyilatkozatában a francia kommunista vezető.

bd/zsa mp bj

14.50 250 281 1697

Nw

16.10

⊗

..-

sk0056 1 230 mtik1129 /kkk /

kazah küldöttség - sajtóértekezlet

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - a kazah szszk gazdasági, társadalmi, kulturális és tudományos eredményeiről, terveiről tájékoztatta a hazai és a külföldi újságírókat narszultan nazarbajev, a kazah kommunista párt központi bizottságának titkára, és a küldöttség néhány más tagja. kazahsztán, amelynek neve összeforrott a szűzföldekkel, ma hatalmas ipari potenciállal is rendelkezik: vas- és szinesfémkohászata, energetikai és nyersanyagtermelő ipara jelentős szerepet játszik a szovjetunió népgazdaságában.

az elhangzott adatok közül az egyik legszemléletesebb: kazahsztán ipara ma 12 nap alatt termeli meg ugyanazt az értéket, mint amennyit 1940-ben egy egész esztendő alatt. a tizedik ötéves tervben a köztársaság mintegy 500 millió tonna szenet, 100 millió tonna olajat, 25 milliárd köbméter földgázt termelt ki. a szénbányászat hozama a fejlesztés eredményeként hamarosan eléri az évi 170 millió tonnát. a villamosenergia-termelés az elmúlt esztendőben elérte a 61,6 milliárd kilowattórát: öt év alatt a növekedés egyenlő volt az 1960. évi teljes termeléssel.

a mezőgazdaság eredményei jól ismertek, különösen ami a gabonatermesztést, a szűzföldek hasznosítását illeti. a köztársaságban összesen mintegy két és félezer kothoz és szovhoz működik. a szűzföldek megművelésével azonos jelentőséget tulajdonítanak az állattenyésztés fejlesztésének. a mezőgazdasággal kapcsolatosak a köztársaság gondjai is: mindennek előtt a mostoha éghajlati körülmények ellensúlyozása, az öntözött területek növelése foglalkoztatja a szakembereket. a köztársaság tudósai kutatják, hogyan lehet az északi folyók szabályozásának kérdését minden érintett terület - így a vízben szegény közép-ázsia és kazahsztán - számára előnyösen megoldani. az agrotechnikai szakemberek legfőbb gondja a meghódított szűzföldek terméshozamainak növelése. e téren máris biztatóak az eredmények, s az új módszerek, a vetés időpontjának legkedvezőbb meghatározása, az új, különleges gépek alkalmazása minden bizonnyal sikerre vezet.

sj ha

14.56 250 281 2077

Nm

16.10

-.-

sk0057 4 300 mtik1030

spanyol lázadás után /1.rész/

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 25. /mti/ - egyre több részlet kerül nyilvánosságra a hétfői spanyol államcsínykísérlet körülményeiről és kiterjedéséről. a diario 16 című lap közli manuel fraga iribarnénak, a jobboldali pártszövetség vezetőjének kijelentését, miszerint Jaime Milans del Bosch altábornagy volt a lázadás tényleges feje, de az ügyben szerepet játszott egy másik magas rangú katonai személyiség is, akinek nevét azonban nem közölheti.

a szárazföldi hadsereg vezérkari főnöke, José Gabeiras altábornagy már hétfőn este utasította a valenciai katonai körzet parancsnokát, hogy adja át a parancsnokságot a helybeli katonai kormányzóknak, és tekintse magát lakhelyén letartóztatottnak. Milans del Bosch altábornagy azonban megtagadta a parancsot. Caraua valenciai katonai kormányzó, akit szintén leváltottak, azonban nem vállalkozott az altábornagy letartóztatására. ekkor a vezérkari főnök a szomszédos barcelonai katonai körzet parancsnokára ruházta át a harmadik katonai körzet parancsnokságát. a minisztertanács keddi ülése azután - mint jelentettük - Antonio Pascual Galmes altábornagyot ki is nevezte a valenciai katonai körzet parancsnokává, és új parancsnokot állított a barcelonai katonai körzet élére.

Alfonso Armada tábornok, akit tegnap szintén leváltottak, mivel - mint jelentettük - az éjszaka folyamán lefolytatott tárgyalásokon nem tanúsított következetes magatartást, azelőtt I. János Károly király katonai nevelője volt, és a monarchia visszaállítását követően ő volt a királyi ház első főtitkára.

a földközi-tengeri katonai körzet parancsnoka nem csatlakozott Milán del Bosch-hoz, a zaragozai és a valladolídi katonai körzet parancsnokai viszont egészen kedd hajnalig késlekedtek azzal, hogy világosan állást foglaljanak az alkotmány mellett. egyértelműen és azonnal csak a burgosi és a madridi katonai körzet parancsnoka foglalt állást az alkotmányos rend mellett. utóbbinak határozott intézkedései akadályozták meg például azt, hogy a főváros környékén állomásozó első páncélos hadosztály, a spanyol hadsereg legütőképesebb alakulatának egyes egységei csatlakozzanak a lázadókhöz. /folyt./

Leh/ve mp

15.03 250 281 2228

Nm

16.10

-.-

sk0058 4 300 mtik1031

spanyol lázadás után /2.rész/

a lázadó csendőröket /egy közlekedési vállalat jelzését feltüntetve/ hat autóbusz szállította hétfőn délután a képviselőház környékére. az autóbuszokat két hónappal ezelőtt tejero alezredes felesége nevére vásárolták meg, és telephelyüként a csendőrség országos parancsnokságának madridi címét jelölték meg. nem tudni, hogy a vétel után hol tárolták az autóbuszokat.

spanyol politikai körökben dicsérik a sajtó, a televízió és a rádió szerepét a lázadás politikai elszigetelésében. egyenes adásokkal és egymást követő rendkívüli kiadásokkal végig kísérték a fejleményeket, tájékoztatták a közvéleményt. nagy elismerésben részesült az efe spanyol hírügynökség két fotóriportere, a 31 éves manuel hernandez de leon és a 33 éves manuel perez barriopedro. az egyik nadrágjában, a másik cipőjébe rejtve hozta ki a képviselőház megszállt épületéből a filmtekercseket a csendőrtámadásról készített és a világsajtót azóta bejárt felvételekkel. /folyt./

Leh/ve mp
15.05 250 281 1008

-.-

sk0059 4 300 mtik1032

spanyol lázadás után /3.rész/

madrid, 1981. február 25. /upi/afp/reuter/ - legalább 20 tisztet, köztük 3 táborno kot váltottak le vagy tartóztattak le a hétfői spanyol puccskísérlettel összefüggésben. egyre több jel mutat arra, hogy a puccskísérlet sokkal szélesebb katonai körökre terjedt ki, mint azt eleinte gondolták.

letartóztatták jaime milans del bosch táborno kot, a valenciai katonai körzet parancsnokát, akiről feltételezhető, hogy a parlament elleni támadás értelmi szerzője. carauna táborno k valenciai katonai kormányzót, aki nem volt hajlandó letartóztatni milans del bosch-t, szintén leváltották, ő azonban kijelentette, hogy egyelőre kormányzónak tekinti magát, mert „még nem közöltek vele semmit,,.

ugyancsak távoznia kellett tisztségéből a vezérkari főnök helyettesének, alfonso armada táborno knak, mivel a lázadókkal folytatott tárgyalásain engedékenynek mutatkozott. hivatalosan bejelentették, hogy armada táborno k a hadsereg főhadiszállásán van, de egyelőre nem világos, hogy letartóztatták-e.

Nww

16. 40
P

egyes jelentések szerint murcia és cartagena megyék katonai kormányzóit az államcsíny-kísérlet idején csatlakoztak milans del bosch-hoz, és szintén elrendelték a rendkívüli állapotot.

katonai források szerint ugyancsak őrizetbe vették ricardo pardo őrnagyot, a hadsereg egyik páncélos szakértőjét, mintegy 15 csendőrtisztet és ismeretlen számú tisztet milan del bosch táborno k egykori páncélos hadosztályából.

az említett katonai források azt is közölték, hogy ricardo garchitorena ezredes két szélsőjobboldali polgári személy társaságában kísérletet tett a madridi katonai kormányzó, rafael allende táborno k elrablására. allende táborno k azonban a kritikus pillanatban előrántotta pisztolyát, és támadóit sakkban tartva berendelte a katonai rendőrség járőrét. a három lázadó azóta letartóztatásban van.

sas/zsa mp
15.07 250 281 1874

-.-

sk0060 4 230 mtik1033

afganisztán

washington, 1981. február 25. /taszsz/ - washingtonban felbukkant és sajtóértekezletet tartott az „afganisztáni iszlám forradalom nemzeti frontja,, elnevezésű ellenforradalmi csoport két vezetője, bizonyos sz. gilani és m. arubi.

a nyugati tudósítók adott nyilatkozatukban közölték, hogy „nagyon hasznos,, tárgyalásokat folytattak az egyesült államokban az afganisztáni ellenforradalmárok részére szóló amerikai fegyverszállításokról. mint egyikük a capitoliumban tartott sajtóértekezleten kijelentette, az ellenforradalmi csoportok abban reménykednek, hogy lőfegyvereken és lőszerkészleteken kívül föld-levegő rakétákat is kapnak az egyesült államoktól.

az ellenforradalmárok által elmondottakból kiderült az is, hogy az afgán terroristák amerikai támogatásával kapcsolatos kérdéseket megvitatták a washingtoni külügyminisztérium magánrangu munkatársaival - a nyilatkozók „külügyminiszter helyetteseket,, említettek. „nagyon hasznos véleménycserét folytattak az afganisztáni helyzet minden vetületéről,, - mondták, kifejezve azt a reményüket, hogy megbeszéléseik „meghozzák a maguk gyümölcsét,,.

Nww

16. 40
P

bár hivatalosan semmiféle közlemény nem látott napvilágot a tárgyalások eredményeiről, a sajtó olyan megállapítást közöl, hogy az afgán ellenforradalmi szervezet vezetői washington részéről „megértést tapasztaltak,,.

az afgán ügynökök amerikai látogatásával kapcsolatban a sajtó emlékeztet rá, hogy az egyesült államok már régen folytatja afganisztán elleni hadüzenet nélküli háboruját. mint a rendelkezésre álló adatok bizonyítják, az egyesült államokban széleskörű hálózat működik abból a célból, hogy ügynököket toborozzanak, és felforgató akciókra afganisztánba dobjanak át. a cia eközben a pakisztánban meghúzódó terrorista bandák fegyverrel való ellátásáról gondoskodik.

te pn bj

15.30 250 281 1858

-.-

sk0061 1 230 mtik1128 /kkk /

délelőtti ülés - részletes - 12.

/dragoszavac, cunhal/

az európai kommunista és munkáspártok berlini konferenciájának dokumentumai nagy értékű okmányok a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom számára - állapította meg ezzel kapcsolatban a jksz küldöttségének vezetője.

dragoszavac szólt a nemzetközi helyzetről is, hangsúlyozva, hogy a helyzet alakulása nyugtalanságra ad okot. ugyanakkor az elmúlt évek tapasztalatai bebizonyították, hogy az enyhülés politikája minden nép számára hasznos, s ennek a politikának nincs ésszerű alternatívája.

a délelőtti ülés utolsó felszólalója alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára volt. hangsúlyozta: pártjuk szorosan együttműködik testvérpártjaival a szovjetunióban, a szocialista országokban, mindig aktívan szolidáris - különösen a nehéz órákban - más országok pártjaival, munkásmozgalmával, népével.

portugáliában bonyolult, nehéz a helyzet, mondotta a továbbiakban. - a reakciós erők immár évek óta kísérleteznek azzal, hogy az ország népét megfosszák a forradalom vívmányaitól. a portugál nép azonban határozottan ellenáll ezeknek a próbálkozásoknak, megakadályozza a reakciós kísérleteket, ahogy ezt a többi között a legutóbbi

Nm
16. 45
☺

elnökválasztási küzdelem eredménye is megmutatta. „a portugál forradalom nem halt meg - ezt mutatja az ország helyzete, ezt bizonyítja a nép akarata arra, hogy megvédje a forradalom vívmányait,,.

„egységbe kell szótítani minden demokratikus erőt, meg kell teremteni az ország demokratikus kormányát. ez nehéz munka, de meggyőződésem, hogy sikerülni fog,, - mondotta a többi között.

cunhal bírálta azokat a nézeteket, amelyek szerint az elvi politika csökkenti a párt befolyását. míg például 1975-ben a pkp tagjainak száma százezer volt, ma már 187 ezren sorakoznak föl a párt mögött. a forradalmi, hazafias és internacionalista politika bebizonyította erejét. a párt szilárd vonalat követ, éppen ezért a remény és a jövő pártja - hangoztatta a pkp főtitkára.

ezután a kongresszuson ebédszünet következett.

-.-

ki/um fl ha

15.52 250 281 2078

-.-

sk0062 4 230 mtik1034

polovcsak-ügy

washington, 1981. február 25. /taszsz/ - az amerikai közvélemény felháborodását váltotta ki a szovjet állampolgárságu polovcsak-család körüli bírósági komédia, amelynek az a célja, hogy megfossza a házaspárt szülői jogától, megakadályozza a család egyesülését és a szovjetunióba való haladéktalan visszatérését - írja a taszsz washingtoni tudósítója.

a polovcsak-házaspár egyértelműen és határozottan kinyilvánította szándékát, hogy gyermekeivel együtt visszatér hazájába. az egyesült államok egyes köreiből azonban hivatalos hatóságok közreműködésével ennek megakadályozásán fáradoznak. nem riadva vissza a nyomás, a zsarolás és a fenyegetés eszközeitől sem, azt is „felajánlották,, a szovjet házaspárnak, hogy ha az egyesült államokban maradnak, bankszámlát nyitnak a nevükre és házat kapnak florida államban.

Nm
16. 45
☺

a polovcsak-házaspárt gyakorlatilag megfosztották a létfenntartásukhoz szükséges eszközeiktől: polovcsakot négy hónappal ezelőtt elbocsátották munkahelyéről; felesége, aki takarítónőként dolgozik, minimális bért kap. annak ellenére, hogy ügyvédek szerint a törvény az ő oldalukon áll, az illinois állambeli fellebviteli bíróság mesterségesen elnyújtja ügyük tárgyalását.

ez lényegében a hivatalos hatóságok által szentesített terrorizmust jelent, amely sérti a helsinki záróokmány betűjét és szellemét.

te bj

16.06 250281 1379

--

sk0063 4 300 mtik1035

maffia-letartóztatás

róma, 1981. február 25. /ap/upi/ - róma melletti luxusvillájában letartóztatták frank coppolát, a hírhedt maffiavezért.

a jelenleg 82 éves „háromujju frank,, az egyesült államokban alapozta meg pályáját. 1926-ban vándorolt ki sziciliából, és rövid bolyongás után a „korlátlan lehetőségek hazájában,, kötött ki - letelepédési engedély nélkül. gyorsan emelkedett az amerikai maffia, a cosa nostra ranglétráján. chicagóban és new yorkban a legendás gengszterek, lucky luciano, frank garofalo és vito vitale „munkatársa,, volt.

a világháború után kitoloncolták az egyesült államokból, azóta ismét itáliában él. az 50-es években egyszer elítélték kábítószer-kereskedelem miatt, de többnyire sikerült elkerülnie a letartóztatást. legutóbb 1976-ban került reflektorfénybe - egy rendőr elleni gyilkossági kísérletben közreműködéssel vádolták, de nem tudták rábizonyítani.

az olasz rendőrség most hosszas nyomozás után megállapíthatta: öreg gengszter nem vén gengszter. a „háromujju frank,, hajlott kora ellenére sem vonult nyugdíjba, és változatlanul a kábítószer-kereskedelem egyik kulcsfigurája volt. feltehetően ő irányította azt a hálózatot, amely a maffia szicíliai „gyáraiból,, rómaiba szállította a heroint és a többi kábítószer. az alapanyag a távol-keletről származik, a végcél pedig a legnagyobb piac, az egyesült államok. ezt a maffiás szervezetet most súlyos csapás érte: a „főnökön,, kívül tíz „beosztott,, is a rács mögé került.

Nm

16. 47

frank coppola annak köszönheti csufnevét, hogy még amerikában levágta bal kezének két ujját, mert egy bankrablás közben beszorultak a széfbe. nem akarta, hogy letartóztassák.

sas mp bj

16.16 250281 1691

--

sk0064 4 230 mtik1130 /kkk /

kongresszus - usa /1.rész/

washington, 1981. február 25. /mti/ - azokra az amerikai aggodalmakra válaszolva, hogy a leonyid brezsnyev kongresszusi beszámolójában elhangzott csucstalálkozó-javaslat valamiféle „propagandafogás,, a washingtoni szovjet nagykövetség képviselője kedden sajtónyilatkozatban erősítette meg, hogy a szovjet államfő indítványa hivatalos javaslatnak tekintendő.

az amerikai kormányzat - maga reagan elnök és haig külügyminiszter - érdeklődését fejezte ki a moszkvából érkezett üzenet iránt, bár egybehangzóan kifejezésre juttatták, hogy a fehér ház nem siet a válasszal, s annak megfogalmazását mind a kormányzaton belül, mind pedig a szövetségesek között kiterjedt konzultációk előzik majd meg.

a the new york times szerdán részletesen ismertette haig külügyminiszternek a francia televízió számára adott nyilatkozatát, amely szerint washington „nem siet,, a csucstalálkozóval, és a lap diplomáciai főtudósítója szerint a külügyminiszter arra inti majd reagant, hogy „kerülje a csucstalálkozót brezsnyevvel, hacsak az nem előre kidolgozott egyezmények sorozatának aláírását célozza,,.

reagan keddi nyilatkozata a ^{the}washington post beszámolója szerint úgy értelmezhető, hogy az elnököt „feltételekkel érdekli a csucstalálkozó gondolata,,.

e feltételek egyike reagan és az amerikai sajtó szerint a salvadori baloldal támogatásának megszüntetése lenne. salvador a formálódó új amerikai külpolitika első gyakorlótere, s bár reagan kedden azt mondta, hogy az egyesült államok nem szándékszik olyan mértékig résztvenni a salvadori eseményekben, mint vietnamban, más - főként a pentagonból származó - sajtóértesülések szerint a katonai eskaláció már megkezdődött.

Nm

16. 47

1981.02.25.

éppen a salvadori „gordiuszi csomó”, miatt fogadták washingtonban megkülönböztetett érdeklődéssel fidel castrónak a kongresszusi palotában elhangzott keddi beszédét, amelyben rávilágított az egyesült államok salvadorral kapcsolatos valóságos szándékaira, s arra, hogy a salvadori ügy nem egyéb, mint az egész kontinensre kiterjedő imperialista ellentámadás része. /folyt./

br pi

16.19 250 281 2108

-.-

sk0065 4 230 mtik1131 /kkk /

kongresszus - usa /2.rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

reagan nyilatkozatát az amerikai sajtó kétértelműnek találta. a christian science monitor például úgy értesült, hogy „csucstalálkozó helyett reagan a cselekvés lehetőségét keresi - például salvadorban,„. a washington star azt bogozta ki a nyilatkozatból, hogy „reagan érdekeltnek mondja magát a csucstalálkozóban, de ragaszkodik a fegyverzet tényleges csökkentéséhez,„.

a reagan mögött álló konzervatív irányzatok kapva-kaptak az alkalmon, hogy jim brady „propagandafogás,„ lehetőségét emlegette a szovjet javaslatokkal kapcsolatban. malcolm toon volt moszkvai nagykövet, aki annak idején a gabonaembargó és más afganisztánnal kapcsolatos „megtorlóintézkedések,„ egyik szellemi atyja volt, szerdán reggel az abc televízióknak adott nyilatkozatában propagandának minősítette a szovjet kezdeményezéseket, s kijelentette, hogy „a csucstalálkozók nem bizonyultak hatékony eszköznek,„ a két ország diplomáciai érintkezésében.

szkeptikusnak mutatkozott a christian science monitor is, amely szerint a szovjet javaslatok „ügyes fogást,„ jelentenek, amelyek segítségével a szovjetunió defenzívába akarja kényszeríteni washingtont. „lehetővé teszik moszkva számára, hogy magatartását ésszerűnek tüntesse fel, és feltehetően vonzó hatással lesz az egyesült államok néhány szövetségesére, akik aggódnak amiatt, hogy a reagan-kormányzat tulságosan messzire ment el a szavak háborújában moszkva ellen,„

Nww

17.

1981.02.25.

a szovjet indítványok fogadtatása azt bizonyítja, hogy az új kormányzat most is ragaszkodik eddigi taktikájához: egymásnak ellentmondó megnyilatkozásokkal és jelzésekkel biztosít időt magának egy későbbi döntés előkészítésére.

br/dj pi

16.30 250 281 1780

-.-

sk0066 1 230 mtik1132 /kkk /

délutáni ülés - részletes - 1.

/uszubalijev/

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - a kongresszus szerda délután gyinmuhamed kunajevnek, az szkp kb politikai bizottsága tagjának, a kazah kommunista párt központi bizottsága első titkárának elnökletével folytatta munkáját.

az első felszólaló, az 1. számú moszkvai házgyár brigádvezetője után turdakun uszubalijev, a kirgiz kommunista párt központi bizottságának első titkára szökölt a kongresszusi küldöttekhez. beszédében hangsúlyozta, hogy valamennyi szovjet kommunista, minden szovjet ember egyhangulag támogatja az szkp-nak az ország gazdasági fejlesztésére, a nemzetközi béke és biztonság megvédésére irányuló programját.

beszámolt a kirgiz kommunista pártnak a pártszervezetek munkájának javítása érdekében végzett tevékenységéről. ismertette a köztársaság gazdaságának legújabb eredményeit, többek között a hegyvidéki vízierőművek építésében elért sikereket. elmondta, hogy kirgizia mezőgazdasága is sikeresen teljesítette a x. ötéves tervben előírt feladatokat. gyors ütemben fejlődött, s fejlődik a jövőben is a köztársaság állattenyésztésének vezető ágazata, a juhtenyésztés. az állattalomány 1990-re eléri a 12 milliós nagyságot./folyt./

fl pi

17.08 250 281 1233

18.10

-.-

sk0067 1 230 mtik1133 /kkk /

délutáni ülés - rövid

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - néhány perccel 19 óra előtt végetért az szkp xxvi. kongresszusának szerda délutáni ülése. az ülésen, amelyen gyinmuhamed kunajev, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a kazah kommunista párt központi bizottságának első titkára elnökölt, a következő küldöttek szólaltak fel:

anatolij szurovcev, a moszkvai 1-es számú házgyár brigádvezetője;

turdakun uszubalijev, a kirgiz kommunista párt központi bizottságának első titkára;

alekszandr sokin, a szovjetunió elektronikai ipari minisztere;

dzsabar raszujov, a tadzsik kommunista párt központi bizottságának első titkára;

borisz pasztuhov, a komszomol központi bizottságának első titkára.

a külföldi delegációvezetők közül a következők kaptak szót az ülésen:

babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottságának főtitkára, az afgán demokratikus köztársaság miniszterelnöke;

radzsessvara rao, az indiai kommunista párt országos tanácsának főtitkára;

gus hall, az egyesült államok kommunista pártjának főtitkára;

mengisztu hailé mariam, az etióp dolgozók pártjának megszervezésére alakult bizottság /copwe/ elnöke, a szocialista etiópia ideiglenes katonai kormányzó tanácsának elnöke.

ft pi

17.15 250 281 1306

kl
 R. 10
 S

-.-

sk0068 4 230 mtik1036

salvador-3

san josé, 1981. február 25. /taszsz/- guatemala egyre nagyobb erőket vet be salvadorban a junta megmentésére - jelentette be san josében nyilvánosságra hozott közleményében az elnyomás elleni demokratikus front elnevezésű guatemalai szervezet.

a közlemény szerint a guatemalai katonai egységek a salvadori junta erőivel együtt résztvesznek a polgári lakosság elleni akciókban, és a guatemalai légierő repülőgépei lakott településeket bombáznak salvadorban.

x-x-x-x

párizs /adn/- többszázezer salvadori állampolgár menekült külföldre a junta és a félkatonai szervezetek kegyetlenkedései elől - közölte mexikóban nyilvánosságra hozott adatokra hivatkozva a l, humanité különtudósítója. mexikóba például 50 ezren, hondurasba 60 ezren, nicaraguába 7 ezren, costa ricába 15 ezren és panamába 10 ezren menekültek a l, humanité szerint. a lap különtudósítója szakértők véleményét idézi, amely szerint ezek az adatok sem tükrözik a teljes valóságot: latin-amerika más országaiba a menekültek további százezrei érkeztek, többségük táborokban él, embertelen körülmények között.

x-x-x-x

san salvador /pap/- a salvadori junta a szélsőjobboldali félkatonai szervezetekkel együttműködve merényletek sorát tervezte ki és követte el baloldali és más haladó salvadori politikusok ellen - erről számolt be a salvadori hadsereg egy volt ezredese, aki ez év januárjában állt át a farabundo marti nemzeti felszabadítási front soraiba. az ezredes, ricardo bruno navarette, nyilatkozatában elmondotta, hogyan tervezték ki a junta kegyetlenkedései ellen szót emelő oscar arnulfo romero san salvadori érsek ellen tavaly elövetett merényletet.

kijelentette: az érsek gyilkosainak kézrekerítésére indított nyomozást rövid idő alatt leállították és az összegyűjtött terhelő adatokat a nemzeti gárda elkobozta.

bl ml bs

17.27 250 281 1859

kl
 R. 10
 S

-.-

sk0069 4 230 mtik1134 /kkk /

szkp kongr. - visszhang 6. - olasz sajtó

róma, 1981. február 25. /mti/ - a szerdai olasz lapok terjedelmes jelentésekben és értékelő cikkekben foglalkoznak az szkp kongresszusával. elsősorban leonyid brezsnyev nemzetközi politikai javaslatait elemzik.

az usa és nyugat-európa tanulmányozza brezsnyev javaslatait - állapította meg az il tempo washingtoni tudósítója. a la repubblica new york-i tudósítója szerint: reagan, mielőtt találkozna brezsnyevvel, fegyverkezni akar, mert „erősebbnek akarja magát érezni a tárgyaláson,,. az olasz gyáriparosok szövetségének félhivatalos lapja, az il sole - 24 ore megítélése szerint brezsnyev javaslatai új elemeket is tartalmaznak. a corriere della sera, az olasz polgárság reprezentatív lapja azt kifogásolta, hogy kania, a lemp kb első titkára kongresszusi felszólalásában védelmébe vette a lengyel-szovjet barátságot és a két szocialista állam együttműködését a varsói szerződésben, s a kgst-ben.

se/fe mj pi

17.32 250281 0982

--

sk0070 4 230 mtik1037

aes - namibia

addisz abeba, 1981. február 25. /reuter/- szerdán addisz abebában az afrikai egységsszervezet miniszteri tanácsának ülésén a namibia függetlenségéért küzdő swapo felszabadítási szervezet sürgette, hogy az ensz biztonsági tanácsa rendeljen el kötelező erejű gazdasági szankciókat a pretoriai kormányzat ellen. a swapo által előterjesztett javaslat tervezet kéri az ensz afrikai tagállamainak csoportját, hogy április közepéig kérje a tanács összehívását.

amennyiben a biztonsági tanácsban a nyugati hatalmak vétója megakadályozná a dél-afrikai fajüldözö rezsim elleni szankciók elrendelését, úgy össze kellene hívni az ensz közgyűlés sürgős rendkívüli ülészakát, - indítványozza a swapo.

all 18.10

a felszabadítási szervezet dokumentuma elmarasztalja a namibiai rendezés ügyében közvetítő öt nyugati államot /egyesült államok, kanada, nszk, franciaország és nagy-britannia/ amiért nem hajlandók hathatós nyomást gyakorolni fontos gazdasági partnerükre, a dél-afrikai köztársaságra.

ku ml bs

17.42 250281 1026

--

sk0071 4 230 mtik1038

spanyol helyzet

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 25. /mti/ - a spanyol politikai pártok - a demokratikus centrum unió, a spanyol szocialista munkáspárt, a spanyol kommunista párt, a népi szövetség -, valamint a két legnagyobb szakszervezeti központ - a munkásbizottságok és az ugt - péntek estére az ország minden városában nagygyűléseket hívott egybe a demokrácia védelmében.

a spanyol kommunista párt végrehajtó bizottsága szerdán délután kiadott nyilatkozatában az alkotmány elleni súlyos merényletnek, még súlyosabb cselekmények főpróbájának minősítette a történeteket, s követelte a katonai körök felelősségének teljes kivizsgálását.

a kommunista párt a jelenlegi helyzetben túlhaladottnak tartja egypárti ucd-kormány alakítását, s széles parlamenti támogatással rendelkező kormány létrehozását sürgeti. a párt végrehajtó bizottságának nyilatkozata szerint a kommunisták támogatnának egy, a demokratikus centrum unióból és a spanyol szocialista munkáspártból álló kormánykoalíciót, vagyis olyan kormányt is, amelyben nem vesznek részt kommunista miniszterek. a nyilatkozat rendkívül pozitívnak minősíti a király rezidenciáján kedden este tartott belpolitikai csúcserkeztetést, különös tekintettel arra, hogy a tanácskozáson i. jános károly nagyobb együttműködésre szólította fel a demokratikus politikai erőket.

szerdán délután felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára megbeszélést folytatott leopoldo calvo sotelo kijelölt miniszterelnökkel.

all 18.10

valenciában szerdán délben beiktatták tisztségébe pascual galmes altábornagyot, a valenciai katonai körzet új parancsnokát, akinek elődjét, jaimé milans del bosch altábornagyot az államcsínykíséret alatti ténykedése és magatartása miatt kedden leváltották és letartóztatták.

leh/mh fm bs

17.51 250 281 1838

..-

sk0072 1 230 mtik1135 /kkk /

délutáni ülés - részletes - 2.

/sokin/

a szovjetunió elektronikai ipari minisztere, alekszandr sokin az egyik legmodernebb ágazat fejlődéséről számolt be a kongresszusnak. az elektronikai ipar az elmúlt öt éves tervidőszakban megkétszerezte termelését és - főként a tudomány és az ipar összefogásával - a világszínvonal élére lépett. a miniszter amerikai forrásokat idézett: míg az elmúlt öt éves terv elején az amerikai szakértők úgy ítélték meg, hogy a szovjet elektronika tíz évvel van elmaradva az egyesült államok mögött, a hetvenes évek végére már csak két évre csökkent ez a különbség. a legnagyobb amerikai elektronikai szaktap szerint pedig ebben az évben a szovjetunió már elérte, sőt egyes vonatkozásokban túlhaladta az amerikai szintet a mikroelektronikus berendezések gyártásában. sorozatban készülnek a mikroprocesszorok is.

az egyesült államok megpróbálta megnehezíteni a szovjetunió ipari haladását és nem volt hajlandó az elektronikai ipar számára berendezéseket szállítani. ma a szovjet ipar kiváló minőségű berendezéseket gyárt a szovjet üzemek számára. a különböző szállító ágazatok a többi között különleges fémötvözetek, szupertiszta anyagok biztosításával segítik az elektronikai ipar fejlődését. ma már mintegy 30 ezer üzem hasznosítja az ágazat termékeit. az ágazat továbbra is gyors ütemben fejlődik majd: sokmillió mikroprocesszor, sokezer mini- és mikro-számítógép készül az új öt éves tervben. ehhez - hangsúlyozta a miniszter - biztosítani kell a tökéletes anyagellátást és szervezettebbé kell tenni az elektronika termékeinek felhasználását, a többi között az ipari robotok gyártásához./folyt./

ki/um fl pi

17.53 250 281 1663

..-

sk0073 1 230 mtik1136 /kkk /

délutáni ülés - részletes - 3.

/pasztuhov/

borisz pasztuhov, a komszomol központi bizottságának elnöke a szovjet ifjúság nevében köszöntötte szeretettel és tisztelettel a párt kongresszusát. elmondotta: a fiatalok is nagy lelkesedéssel készültek a kongresszusra - 30 millióan teljesítették határidő előtt az elmúlt öt éves terv előirányzatát, 500 ezren dolgoznak a nagy építkezéseken, a szibériai olajmezőkön, a kazahsztáni szüzföldeken, a bam-vasutvonal építésén.

a komszomol főtitkára az ifjúsági szervezet egyik legfőbb feladatáknak a hazafias nevelés további erősítését jelölte meg, hangsúlyozva: a szocializmus ellenségei megpróbálkoznak azzal, hogy ideológiai támadást indítsanak a szovjetunió ellen, megpróbálják eszméiket elterjeszteni a szovjet fiatalok körében is. ez azonban eleve reménytelen próbálkozás. az ifjúság a kommunistáktól vesz példát, alkotó munkával segíti az ország építését, hazafias lelkesedéstől áthatva vesz részt a munkában és a haza védelmében egyaránt.

pasztuhov számos példát hozott fel arra, hogyan dolgoznak a fiatalok. a többi között az országban 500 ezer ifjúsági brigád, üzemmű és üzem van, 130 nagyberuházás építése fölött vállaltak védnökséget a komszomolisták. a napokban indul utjára a nagy építkezésekre az szkp xxvi. kongresszusáról elnevezett ifjúsági brigád 7000 tagja.

az áldozatos munkát végző fiatal önkéntesek ma még sok problémával is találkozhatnak az építkezéseken. nehezíti például a fiatalok letelepedését szibéria és a távol-kelet körzeteiben az, hogy kevés a lakás, az iskola, az óvoda, a bölcsőde, holott például ezeken az építkezéseken a születések aránya másfél-kétszerese az országos átlagnak. pasztuhov javasolta, hogy dolgozzák ki a terveket a szociális infrastruktúra gyorsított fejlesztésére a nagy építkezéseken./folyt./

ki/um fl pi

17.58 250 281 1840

de

19.

..-

sk0074 1 230 mtik1137 /kkk /

délutáni ülés - részletes - 4.

/raszulov/

dzsabar raszulov, a tadzsik kommunista párt központi bizottságának első titkára a köztársaság gazdasági fejlődéséről számolt be részletesen. a többi között elmondotta, hogy az elmúlt öt éves tervben új iparágak születtek tadzsikisztánban, gyorsan fejlődött az energetika, a színesfémkohászat, a vegyipar. a mezőgazdaság egyik jelentős eredménye az, hogy a köztársaság négy és fél millió tonna gyapotot, közte 1.3 millió tonna finomszálú gyapotot tudott adni a népgazdaságnak. a mezőgazdasági termelés öt év alatt csaknem 20 százalékkal bővült.

a tadzsik kp kb első titkára szólt a jövő terveiről, elsősorban a dél-tadzsikisztánban létesült új ipari komplexum továbbfejlesztéséről, amelyhez az egész ország segítséget nyújt. a köztársaság energetikai bázisát jelentős mértékben bővíti a nureki vízerőmű felépítése./folyt./

ki/um fl pi

18.00 250281 0903

--

sk0075 4 230 mtik1039

spanyol parlament

madrid, 1981. február 25. /mti/ - a változott és nehezebb körülmények között is vállalja miniszterelnöki megbízatását, és egypárti, a demokratikus centrum unió tagjaiból álló kormányt kíván alakítani - jelentette be szerdán délután a spanyol képviselőház beiktatási vitájának megnyitáskor leopoldo calvo sotelo kijelölt miniszterelnök.

a képviselők biztonságát ezuttal rendkívüli módon megerősítették. a parlament épületének őrzését a rendőrségnek a terrorizmus elleni harcra különlegesen kiképzett brigádjaira bízták.

197

az ülést a képviselőház elnöke, landelino lavilla alsina nyitotta meg. rövid nyilatkozatában élesen elítélte a képviselőház elleni fegyveres támadást, a felelősség teljes kivizsgálását követelte, majd az egész ház óriási óvációjára közepette köszönetet mondott i. jános károly királynak azért, hogy az események alatt határozottan fellépett a demokrácia és az alkotmány védelméért.

leh/mh fm bs

18.03 250281 0966

--

sk0076 1 230 mtik1138 /kkk /

délutáni ülés - részletes - 5.

/babrak karmal - 1/

nagy lelkesedéssel fogadták a kongresszusi küldöttek babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottsága főtitkára, az afgán demokratikus köztársaság miniszterelnöke beszédét. karmal méltatta a szovjetunió testvéri segítségnyújtását, amellyel a fejlődő országokat, a függetlenné vált népeket támogatja az amerikai imperializmus, a nemzetközi reakció és a velük szövetséget pekingi hegemónista vezetés új, összpontosított támadásával szemben. ezek az erők a háborús fenyegetés veszélyes útjára léptek, dühödt támadást indítottak a béke és a haladás erői ellen - mondotta az afgán vezető.

afganisztán szabad és munkaszerető népe, amely sok szenvedés után hazája átalakításának forradalmi útjára lépett, közvetlenül tapasztalja a társadalmi és nemzeti haladás ellenségei e politikájának következményeit - mondotta babrak karmal. utalt arra, hogy az áprilisi forradalom megnyitotta az afgán nép előtt a haladás útját. a fő feladat az, hogy számolják fel a feudális rendszer maradványait, az imperializmus befolyását, a gazdasági és társadalmi elmaradást, lépjenek az afgán társadalom gyors fejlesztésének útjára. az afgán népi demokratikus párt határozottan felszámolta az e politika során jelentkezett torzulásokat, a forradalomellenes szubjektív megnyilvánulásokat. a forradalom legfontosabb feladata a feudális rendszer következményeinek megszüntetése, a demokratikus földreform végrehajtása a dolgozó parasztság érdekében, a nemzeti ipar, a nemzeti kultúra fellendítése, az ország demokratizálása, a nemzeti, a vallási és a kulturális sajátosságok messzemenő figyelembevételével, az országban élő nemzetiségek, törzsek, népek, nemzetiségi csoportok bevonásával. a népi állam biztosítja minden dolgozó részvételét e feladatok megvalósításában.

197

1981.02.25.

- babrak karmal éles szavakkal ítélte el az imperialista körök peking együttműködésével végrehajtott agresszióját afganisztán ellen, hangsúlyozva: a nyílt beavatkozást megpróbálják nemzeti és vallási jelszavakkal álcázni, az agresszióknak azonban semmi köze az iszlámhoz./folyt./

ki/um pi

18.08 250 281 2138

--

sk0077 1 230 mtik1139 /kkk /

délutáni ülés - részletes - 6.

/babra karmal - 2./

az afgán vezető utalt arra, hogy 60 évvel ezelőtt jött létre az első szovjet-afgán barátsági szerződés, s a szovjetunió az elmúlt hat évtizedben mindig segítséget nyújtott az afgán népnek. köszönetet mondott azért a testvéri internacionalista segítségért, amelyet afganisztán nehéz, felelősségteljes óráiban nyújtottak, akkor, amikor a forradalom, az ország élete forgott kockán, amikor a forradalom sorsáról, afganisztán szabadságának és függetlenségének jövőjéről volt szó.

- innen kívánom elmondani a világ minden jószándéku emberének: ne üljenek fel a nemzetközi reakció provokációinak. ha nem kaptunk volna segítséget a szovjetuniótól, akkor ma nem lenne már szabad, független, forradalmi és el nem kötelezett afganisztán - mondotta./folyt./

ki/um pi

18.15 250 281 0837

--

1981.02.25.

sk0078 1 230 mtik1140 /kkk /

délutáni ülés - részletes - 7.

/radzsessvara rao/

radzsessvara rao, az indiai kommunista párt országos tanácsának főtitkára részletesen foglalkozott azokkal az imperialista kísérletekkel, amelyek a szovjetuniót és a szocialista közösség országait támadva a népek érdekei ellen követnek el merényletet. hangsúlyozta: az indiai kommunista párt támogatja a szovjetunió és a többi szocialista ország erőfeszítéseit a fegyverkezési verseny megállítására, a nemzetközi enyhülés megszüntetésére, a béke megőrzésére. „földünkön elegendő számban vannak olyan erők, amelyek - ha együttműködnek - meg tudják állítani a háborus gyújtógatákat, meg tudják menteni az emberiséget a háboru veszélyétől,, - mondotta.

- erről a helyről fordulok pártunk nevében felhívással minden testvéri kommunista párthoz, hogy ezt tekintsék legfőbb feladatuknak; tegyék félre a másodlagos kérdések megvitatását, egyesítsék erőfeszítéseiket történelmi küldetésük megvalósítása érdekében, abban, hogy mentsek meg a világot a háborus uszítók próbálkozásaitól - hangoztatta az indiai kp főtitkára a küldöttek nagy tapsa közepette. hangsúlyozta: az egységfrontot a proletár internacionalizmus nagy hagyományainak szellemében kell létrehozni.

rao részletesen szólt a pekingi vezetés india-ellenes politikájáról. kína az egyesült államokkal együtt fegyverzi fel pakisztánt, ad támogatást a szeparatista lázadóknak indiában, igyekszik aláásni india és a szovjetunió jó kapcsolatát. az indiai nép azonban szembe fordult ezekkel a próbálkozásokkal. a kp főtitkára utalt arra is, hogy az egyesült államok hatalmas flottát vont össze india közelében, óriási támaszpontot hozott létre diego garcia szigetén. a szovjet-indiai együttműködés - ahogy azt leonyid brezsnyev legutóbbi látogatása során a szovjet-indiai közös közlemény is megállapította - fontos szerepet tölthet be ennek a veszélynek az elhárításában. indiának a bonyolult nemzetközi helyzetben együtt kell működnie a szovjetunióval, a szocialista országokkal, a haladó erőkkel a béke és a haladás érdekében./folyt./

ki/um -sj pi

18.22 250 281 2082

--

1981.02.25.

sk0079 4 230 mtik1141 /kkk /

szkp kongresszus - visszhang 7.

az nszk kormányának nyilatkozata

bonn, 1981. február 25. /mti/ - a nyugatnémet kormány szerdán nyilatkozatban üdvözölte leonyid brezsnyevnek a fegyverzetkorlátozási tárgyalások folytatására és az európai bizalomépítő intézkedések továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatát. a bonni vezetők ugyanakkor visszautasították a közép-hatótávolságu rakétafeigyverek gyártásának és telepítésének befagyasztására vonatkozó szovjet javaslatot.

a kabinet helmut schmidt kancellár vezetésével tartott ülésén behatóan elemezte leonyid brezsnyevnek az szkp kongresszusán mondott beszédét. nagy jelentőségét tulajdonított annak, hogy a szovjetunió kész folytatni a tárgyalásokat az egyesült államokkal a hadászati fegyverzet korlátozásáról.

különös nyomatékkal üdvözölte az nszk az európai bizalomépítő intézkedések hatókörének kiterjesztésére vonatkozó szovjet elképzelést.

a nyilatkozat ugyanakkor a szovjetunió katonai fölényére hivatkozva elzárkózik a közép-hatótávolságu nukleáris fegyverek moratóriumától és hangsúlyozza, a szövetségi köztársaság kitart a nato 1979 decemberi fegyverkezési döntése mellett.

a kormány üdvözli a tényt, hogy ronald reagan amerikai elnök, leonyid brezsnyev beszédének elhangzása után tárgyalási készségét nyilvánította a szovjetunióval. bonnban annak a reménynek adtak hangot, hogy a két nagyhatalom minél előbb folytatja genfben az európában elhelyezett, illetve elhelyezendő hadászati fegyverekkel kapcsolatos tárgyalásait.

or/fe mj pi

18.28 250281 1551

cd

19

-.-

1981.02.25.

sk0080 1 230 mtik1142 /kkk /

délutáni ülés - részletes - 8.

/gus hall/

gus hall, az egyesült államok kommunista pártjának főtitkára éles szavakkal leplezte le a jelenlegi amerikai vezetés, az imperialista, reakciós körök szovjetellenes rágalmaikat, azt a vádat, hogy a szovjetunió támogatja a „nemzetközi terrorizmust”, rámutatott: nem a szovjetunió, hanem az egyesült államok vezetése támogatja a terrorista rendszereket, a terrorakciókat, szervez merényleteket haladó politikusok ellen. a szovjet fenyegetés jelszava nagy hazugság - mondotta a többi között.

jellemzően mutatja a két társadalmi rendszer különbözőségét az, hogy miközben a szovjetunió kommunista pártjának kongresszusa a szovjet emberek jólétének növelésére irányuló terveket vitat meg, addig az amerikai törvényhozás pontosan ezekben a napokban olyan tervekről tárgyal, amelyek a dolgozók szociális vívmányai ellen jelentenek merényletet, veszélyeztetik a már korábban kivívott eredményeket, az egyesült államok lakosságának legnehezebb helyzetben lévő rétegei ellen irányulnak. ez a fajta politika azonban azok ellen fordul, akik megpróbálkoznak vele - hangoztatta a főtitkár, aki tolmácsolta az szkp kongresszusának az amerikai kommunisták, az amerikai haladó erők üdvözlését./folyt./

... ki/um fl pi

18.31 250281 1267

-.-

sk0081 4 230 mtik1143 /kkk /

szkp kongresszus - visszhang 8.

moszkva, amman, beirut, 1981. február 25./taszsz/ - ezekiasz papaioannu, a ciprusi dolgozó nép haladó pártjának /akel/ főtitkára a szovjet televízióknak adott nyilatkozatában méltatta leonyid brezsnyevnek a nemzetközi feszültség csökkentésére és az enyhülés továbbvitelére tett javaslatait, rámutatva arra, hogy mostmár a nyugati országoktól függ ezeknek a javaslatoknak a gyakorlati megvalósítása. ezek a javaslatok jó alapot szolgálnak a nemzetközi békéről és biztonságról folytatandó tárgyalásokhoz.

1981.02.25.

mudar badran jordániai miniszterelnök hangsúlyozta, hogy országa érdekelt az szkp xxvi. kongresszusán elhangzott javaslatokban, s a közel-keleti rendezésre vonatkozó kezdeményezést különös figyelemmel tanulmányozza. jordánia hálás a szovjetunióknak azért, hogy követeli az izraeli csapatok kivonását a megszállt arab területekről és elismeri a palesztinai arab nép törvényes jogait.

marvan al-kasszem jordániai külügyminiszter hazája hivatalos hírügynökségének adott nyilatkozatában fejtette ki az szkp xxvi. kongresszusán a közel-keleti rendezésre tett javaslatokkal kapcsolatos véleményét. a külügyminiszter kijelentette: jordánia az igazságos és tartós közel-keleti rendezés alapelemének tekinti a palesztin nép önrendelkezési jogának elismerését.

az osztrák kp lapja, a volksstimme rámutat: kongresszusi beszédében leonyid brezsnyev felhívással fordult az egész világhoz a nemzetközi enyhülés elmélyítése és a leszerelés terén konkrét eredmények elérése érdekében.

a kansan uutiset című finn lap szerint a kongresszusi beszámoló külpolitikai részében leonyid brezsnyev komolyan szólt a fegyverkezési hajszára és a nemzetközi feszültség következtében kialakult reális háborus veszélyről.

meggyőződés és nyugodt hangvétel jellemzi a főtitkári beszámoló külpolitikai részét - írja a süddeutsche zeitung. e meggyőződés a nemzetközi kommunista mozgalom további fejlődésébe vetett hitből ered.

df-kr mj pi

18.34 250281 1985

-.-

sk0082 4 230 mtik1040

törökország

ankara, párizs, 1981. február 25. /ap/reuter/ - törökországnak a nyugati világ iránti elkötelezettségét hangoztatta kedden kenan evren tábornok, a török nemzetbiztonsági tanács elnöke, államfő.

evren a nyugat-európai unió közgyűlésének képviselői előtt nyilatkozva arra kérte a nyugati országokat, bizzanak meg az ankarai katonai kormányzatban és segítsék abban, hogy az országban helyreállíthassa a demokratikus rendet. közölte: a katonák ígéretükhöz hiven átadják majd a hatalmat egy demokratikusan megválasztott kormányzatnak.

el 20.

1981.02.25.

emlékezetes, hogy evren januárban bejelentette: legkésőbb október végéig alkotmányozó nemzetgyűlést hívnak össze az új alkotmány és a választási törvények kidolgozására.

a tábornok beismerte, hogy a törökországi politikai foglyok közül egyeseket megkínóztak, de azt állította, hogy a tulkapások elkövetői ellen eljárást indítottak. / 1980. szeptember 12- e óta 30.000 szélsőjobboldalinak és ultrabalosnak minősített elemet vetettek börtönbe törökországban. /

tungut özal török miniszterelnök helyettes szerdán bejelentette, országa azt reméli, hogy idén 1,5 milliárd dollár segélyt kap a gazdasági együttműködési és fejlesztési szervezet, az oecd tagállamaitól. a segély 50 százalékát az egyesült államok és az nszk nyújtaná. özal azt várja, hogy a segélyről az oecd áprilisi ülésén határoznak.

lp fm bs

18.41 250281 1389

-.-

sk0083 4 230 mtik1041

majdanek-per

bom, 1981. február 25. /mti/ - a vád képviselői szerdán életfogytiglani börtönbüntetés kiszabását kérték a majdaneki haláltábor volt őrszemélyzetének perében öt fővádlottra. további három volt ss-felvigyázó ügyében 5-10 évi börtönt javasoltak, míg egy vádlott esetében kellő bizonyítékok híján felmentést kértek.

a hitlerista koncentrációs táborban 1941 és 1944 között mintegy negyedmillió zsidót, szovjet és lengyel hadifoglyot gyilkoltak meg különös kegyetlenséggel. a tömeggyilkosságban - az ötéves tárgyalás során előterjesztett bizonyítékok alapján - a vádlottak bestiális eszközöket alkalmazva tevékenyen részt vettek.

az nszk történetének leghosszabb háborus pere huszmillió márkába került és többszáz tanút vonultatott fel. az enyhébb ítélet kiszabását a vád képviselői azért kérték, mert a tanúk egy része a három érintett vádlottat felismerte ugyan, de személyüket nem tudta konkrét gyilkosságokhoz kapcsolni. valamennyi vádlott a világháború óta zavartalanul élt az nszk-ban és többségük őrizetbe vételének pillanatáig nyugdíjat kapott.

or/fe fm bs

18.46 250281 1107

el 20.

-.-

sk0084 1 300 mtik1144 /kkk /

szkp kongresszus - zamjatyin - sajtóértekezlet

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - leonyid brezsnyev hétfői beszédének külföldi visszhangja többnyire pozitív - állapította meg leonyid zamjatyin, az szkp kb nemzetközi tájékoztatási osztályának vezetője szerda esti sajtótájékoztatóján. a külföldi sajtóorgánumok moszkvai tudósításainak nagy része a beszéd külpolitikai vonatkozásainak konstruktív jellegét huzta alá.

a szovjet-amerikai kapcsolatokat illető javaslatokról kiemelték a különböző, köztük a legfelsőbb szintű találkozók, hasznosságát. - semmilyen előzetes feltételt sem támasztunk a párbeszéd felújításához - mutatott rá leonyid zamjatyin, hozzátéve, hogy senkire sem kívánjuk rákényszeríteni akaratomkat, de a nemzetközi szerződések, köztük az ensz alapokmányának, megtartásához ragaszkodunk. egy kérdésre válaszolva zamjatyin elmondta, hogy moszkvában „nem kerülte el a figyelmet”, az első washingtoni hivatalos reagálás.

az európai sajtó különösen részletesen foglalkozott azzal a szovjet javaslattal, amely a bizalomerosztó intézkedések földrajzi határainak kiterjesztését kezdeményezte. zamjatyin nem zárta ki annak lehetőségét, hogy a szovjet javaslat kedvező hatást gyakorolhat a madridi találkozó menetére. az un. eurostratégiai fegyverekről szólva zamjatyin megismételte azt az ismert szovjet álláspontot, amely szerint a szovjetunió csupán korszerűsítette, s számszerűleg nemhogy nem növelte, hanem csökkentette nyugati területein elhelyezett középhatótávolságu rakétaerejét. ugyanakkor rámutatott, hogy az utóbbi időben a földközi-tengeren, a szovjetunió határainak közelében poseidon rakétákkal felszerelt öt amerikai tengeralattjáró cirkál.

a szovjet szóvivő kategórikusan cáfolta azokat a nyugati hírszéléseket, amelyek szerint a szovjetunió fegyvereket szállít salvadorba. kiemelte, hogy egyetlen szovjet katona, vagy katonai tanácsadó sem tartózkodik salvadorban, amál több bizonyíték van viszont arra, hogy az egyesült államok minden eszközzel megpróbálja a népiertástól sem visszariadó, s a törvényes hatalmat bitorló katonai juntát fenntartani.

ék pi

18.48

250281 2123

sk0085 1 230 mtik1145 /kkk /

délutáni ülés - részletes - 9.

/mengisztu/

a délutáni ülés utolsó felszólalója mengisztu hailé mariam, az etióp dolgozók pártjának megszervezésére alakult bizottság /copwe/ elnöke, a szocialista etiópia ideiglenes katonai kormányzó tanácsának elnöke volt.

hangoztatta: a szovjetunió a világ minden országa számára példát nyújtott a forradalmi elmélet megvalósításában, a szocialista építőmunkában. a forradalmi etiópiát is a szovjetunió, a szovjet kommunisták példája telkesíti az új élet megteremtéséért vívott küzdelemben. annak az országnak a példája, amely támogatást nyújt valamennyi, a társadalmi haladásért és a nemzeti függetlenségért küzdő erőnek. a szocializmus ma már sok ország számára valósággá vált, diadalutja folytatódik a világban.

mengisztu hailé mariam is részletesen foglalkozott az imperializmus szovjetellenes, szocializmusellenes új hadjáratával. hangoztatta: a nemzetközi reakció, az imperializmus erői most háborúval fenyegetőznek, de ez nem erejük, hanem éppen gyengeségüket mutatja. bármennyire megkísérlik is az enyhülés politikájának lejáratását, a hidegháború visszahozását, tudomásul kell vennünk, hogy a szocializmust nem lehet legyőzni. éppen ezért próbálkoznak most azzal, hogy azokat az országokat veszélyeztessék, amelyek csak nemrég tértek a szocializmus útjára. megkísérlik aláaknázni gazdaságukat, kihasználni ellenük a reakciós rendszereket és a belső reakció maradványait, a legkülönbözőbb mesterkedésekkel próbálják megnehezíteni életüket.

etiópia is ezek közé az országok közé tartozik, s ezért az imperializmus most megkülönböztetett figyelmet szentel ennek az országnak. az etióp nép azonban a szocialista közösség országainak segítségével győzelmet aratott az agressziós erők fölött, s most arra összpontosítja erőfeszítéseit, hogy emelje a nép jólétét, megszerveze az ország új életét. ennek fontos állomása lesz az etióp dolgozók pártjának létrehozása, amál is inkább, mert a forradalmi párt hiánya eddig gyengítette a forradalmi mozgalmat. az etióp forradalom, amely a világ haladó erőinek támogatását élvezti, helyt áll a küzdelemben.

mengisztu hailé mariam végezetül meleg szavakkal mondott köszönetet a szovjetunióknak, etiópia minden szövetségesének és barátjának azért a támogatásért, amelyet a forradalmi erőknek nyújtottak és nyújtanak.

az szkp xxvi. kongresszusa csütörtökön délelőtt 11 orakor folytatja tanácskozását.

ki/um fl pi

18.54 250281 2446

-. -

sk0086 4 230 mtik1042

genscher - közel-kelet

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. február 25. /mti/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter szavai szerint az nszk a jövőben fokozott szerepet kíván játszani nyugat-európa és az arab világ kapcsolatainak fejlesztésében és aktívan hozzá akar járulni a közel-keleti válság rendezéséhez.

genscher, aki a közelmúltban a térség több országában járt és kairóban szadat egyiptomi elnökkel is tárgyalt, hangsúlyozta: nagy reményeket fűz az arab-öböl országainak nemrég elhatározott szorosabb együttműködéséhez. bonn a közeljövőben kétoldalu kapcsolatfelvételek útján igyekszik szorosabbra fűzni a viszonyt az olajtermelő országok és a tőkés nyugati államok között.

a külügyminiszter szavaiból kitűnt, hogy kormánya változatlanul kitart a nyugat-európai közösség közel-keleti határozatai mellett, jóllehet az új amerikai vezetés a közelmúltban több alkalommal is értesre adta, nem kívánja, hogy nyugat-európa nagyobb szerepet vállaljon a közvetítésben izrael és az arab országok között. genscher óvatosan úgy fogalmazott, hogy el kell ismerni a térségben élő valamennyi nép - így a palesztinok - jogát érdekeik képviselőit, és reményét fejezte ki, hogy izrael és a palesztinok képviselői kölcsönösen elfogadják egymást tárgyalópartnernek.

az nszk az elmúlt hetekben több vonatkozásban is választot elé került közel-keleti politikájával kapcsolatban. a legnagyobb feltűnést szaud-arábiának az a kérése keltette, hogy a nyugatnémet hadiipar szállítson neki páncolosokat. az üzletet izrael hevesen ellenzi. a bonni vezetők nem akarják magukra vonni a tel aviv-i kormány haragját, ugyanakkor a fegyvereladások segítségével szívesen biztosítanának kedvező olajellátási feltételeket recesszióban lévő gazdaságuknak.

or/mh fm bs

18.57 250281 1813

-. -

sk0087 4 230 mtik1043

nszk - el salvador

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. február 25. /mti/ - a nyugatnémet kormány közvetítő szerepet kíván vállalni a salvadori junta és az ellenzék között. genscher külügyminiszter ezt reagan amerikai elnök európába küldött megbízottjának, eagleburgernek a tudomására hozta.

a bonni kabinet szerdai ülésén az nszk vezetői engedményeket tettek az amerikai álláspontnak is: „megértésükről”, biztosították washingtont, amiért „aggódik”, a salvadorban érvényesülő „kommunista befolyás”, miatt.

ezzel a hivatalos bejelentéssel megerősítették azokat a korábbi értesítéseket, hogy a salvadori válság politikai rendezésének elősegítésére a kormányon lévő nyugatnémet szociáldemokraták együttműködnek az ellenzéki kereszténydemokratákkal. a cdu meghívására a közeljövőben az nszk-ba látogat a salvadori katonai junta vezetője, napoleon duarte. willy brandt, az spd és a szocialista internacionálé elnöke pedig szoros kapcsolatot tart fenn a salvadori ellenzéki erők szociáldemokrata csoportjával.

a kormánynyilatkozatánál keményebb hangot ütött meg az a közös közlemény, amelyet bernd niehaus costa rica-i külügyminiszter kétnapos bonni tárgyalásairól adott ki a nyugatnémet külügyminisztérium. genscher külügyminiszter e kommuniké szerint egyértelműen csatlakozott a reagan-kormány álláspontjához és a szocialista országokat tette felelőssé azért, hogy a közép-amerikai országban fegyveres harc folyik.

or/fe fm bs

19.02 250281 1489

-. -

sk0088 4 230 mtik1044

dos santos

párizs, 1981. február 25. /taszsz/ - angola határozottan a szocialista orientációt választotta, s nem tér le erről az utról - hangsúlyozta egyebek között josé eduardo dos santos, az mpla-munkapárt és az angolai népi köztársaság elnöke a párizsban megjelenő „continent”, című lapnak adott nyilatkozatában.

az angolai vezető megállapította, hogy - a gyarmatosítók elleni harc éveihez hasonlóan - angola legfőbb szövetségesei a békés építés időszakában is a szocialista közösség országai. angola külpolitikai téren valamennyi országgal a barátság, az együttműködés és a jószomszédtság kialakítására törekszik, alapvető jelentőséget tulajdonítva a szocialista országokkal kialakított kapcsolatainak erősítésének.

a függetlenség eddigi időszakában angola normalizálta kapcsolatait a szomszédos államokkal, s aktívan támogatja a kontinens déli része országai regionális együttműködésének kiépítését. az angolai államfő nyilatkozatában élesen elítélte a dél-afrikai fajgyűlölők angola ellen végrehajtott agresszív akciót. kijelentette, hogy pretoria és bizonyos nyugati körök szeretik fel és pénzelik az angola-ellenes unita-bandákat.

dos santos angola támogatásáról biztosította a függetlenségéért küzdő namibiai népet, s felszólította a „frontországokat”, az afrikai egységsszervezetet, az el nem kötelezett országokat, hogy a legnatározottabban támogassák ezt a harcot. a namibiai rendezési tervet kidolgozó nyugati hatalmaknak be kell szüntetniök halogató, a fajgyűlölőkkel szemben elnéző politikájukat, s hozzá kell járulniuk a namibiai rendezés érdekében hozott ensz-határozatok teljesítéséhez - hangsúlyozta dos santos.

ti ba bs

19.06 250281 1679

--

sk0089 4 230 mtik1045

közel-kelet

washington, 1981. február 25. /mti-upi/ - közel-keleti körutra készül alexander haig amerikai külügyminiszter - vált ismeretessé szerdán washingtonban. utazásának időpontjáról haig kijelentette: „mielőtt lehet, indulni szeretne. kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszter szerdán közölte: haig április 5-6-án látogat kairóba. az izraeli külügyminisztérium szerdán szintén bejelentette, hogy az amerikai külügyminisztert április elejére várják jeruzsálemben. washingtoni diplomáciai források szerint haig szaúd-arábiát is felkeresi.

az amerikai külügyminiszter kairói útja részben pótolná szadat egyiptomi elnök áprilisra tervezett látogatását. mint ismeretes, diplomáciai csatornákon keresztül washington lebeszélte szadatot

utazási tervéről. arra hivatkoztak, hogy az „egyenlő bánásmód elve”, ez esetben begin washingtoni látogatását is szükségessé tenné, ennek viszont az izraeli választások előtt aligha lenne értelme. a juniusra kitűzött választásokon politikai megfigyelők többsége begin bukására számít, s arra, hogy helyét a kormány élén - választási győzelmének eredményeként - az ellenzéki munkapárt vezetője, simon peresz veszi át.

haig előrejelzett látogatását jeruzsálem arra szeretné kihasználni, hogy a hatalmon lévő kormány hivatali idejének lejártát előtt megegyezés lendületet adjon a csaknem egy éve kátyuba jutott, ugynevezett autonómia-tárgyalásoknak. a reagan-kormányzat és különösen haig külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatai viszont azt sugallják, hogy az új kormányzat közel-keleti politikájának hangsúlyaiban el akar térni a carter szorgalmazta vonaltól és még hangsúlyozottabban szovjetellenes alapokra próbálja helyezni közel-keleti szövetségeseivel fenntartott kapcsolatait.

amman, 1981. február 25. /upi/ - christoph van der klaauw, a közös piac miniszteri tanácsának soros elnöke, holland külügyminiszter szerdán közel-keleti körútjának következő állomására, ammanba érkezett. háromnaposra tervezett látogatása idején a közös piac közel-keleti politikájáról, valamint a térség politikai fejleményeiről folytat megbeszéléseket vendéglátóival. van der klaauw elnököl majd a tízek ammani nagyköveteinek tanácskozásán.

tel-aviv, 1981. február 25. /afp/upi/ - az amerikai külügyminisztérium vezető tisztségviselőiből álló küldöttség érkezett szerdán tel-avivba michael sterner külügyi államtitkár-helyettes vezetésével. a küldöttség egyiptom és izrael között a sinai félszigeten kijelölendő „végleges határ”, ellenőrzésével kapcsolatos kérdésekről tárgyal. az amerikai küldöttség a hét végén tovább utazik kairóba.

gr ml bs

19.15 250281 2611

Al

St

--

1981.02.25.

sk0090 1 230 mtik1146 /kkk /

szkp kongresszus - harmadik nap

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 25. /mti/ - a tudomány és a tudományon alapuló egyik legkorszerűbb iparág képviselőjének felszólalását fogadta a legnagyobb érdeklődés szerdán a szovjetunió kommunista pártjának xxvi. kongresszusán. alekszandrov akadémikus, a tudományos akadémia elnöke és a rendkívüli gyors ütemben fejlődő szovjet elektronikai ipar minisztere, sokin felszólalásának ugyanis azonos tartalma volt: a szovjetunió az elmúlt öt éves tervben - minden külső nehézség és belső probléma ellenére - be tudta hozni e gyorsan fejlődő területeken viszonylagos elmaradását és látványosan lépett előre. a mikroprocesszorok gyártásától a genetikáig terjedő területeken most már megvan az alap ahhoz, hogy az eredmények tömegesen legyenek hasznosíthatók s az elvégzett nagy munka hasznát az egész népgazdaság, az egész nép élvezze.

ha más formában is, tulajdonképpen erről beszéltek a köztársaságok küldöttei is: arról számoltak be, hogy az elmúlt időszak eredményeit, tapasztalatait hogyan akarják most hasznosítani a gazdasági és a politikai munkában, melyek azok a területek, ahová most a leginkább kell összpontosítani az erőfeszítéseket s mik azok az akadályok, amelyeket el kell hárítani a népgazdaság fejlődésének útjából.

szerdán sok szó esett ideológiai kérdésekről, a különböző ellenséges próbálkozásokról is. akik ilyen kérdéseket vetettek fel, mint például georgij markov, az írószövetség vezetőségének elnöke, vagy pasztuhov, a komszomol elnöke, egyöntetűen úgy vélekedtek, hogy az imperialista körök ideológiai aknamunkájának nincs ugyan tere a szovjetunióban, de az ideológia, a nevelés kérdéseire nagy gondot kell fordítani, mert a támadások most ezen a téren jelentkeznek.

a külföldi küldöttek felszólalásaiban is az imperialista támadás megújulásának témája volt az egyik legtöbbet emlegetett kérdés. mivel szerdán elsősorban ázsia, afrika delegátusai kaptak szót, sokszor volt említés a jelenlegi pekingi vezetés politikájának veszélyes tartalmáról, a szocializmus és a nemzeti függetlenségi mozgalom eredményeit veszélyeztető jellegéről is. figyelemreméltó volt, hogy a szocializmus útjára lépett országok - afganisztán, laosz, etiópia - vezetői határozottan szögezték le, készen állnak a veszélyek elhárítására, mert maguk mögött tudják a szocialista közösség erejét, a szovjetunió támogatását. a veszélyt azonban korántsem becsülték le s mint ahogy az indiai kommunista párt

1981.02.25.

főtitkára, r. rao tette, egységre szólítottak fel minden haladó erőt az imperialista támadás visszaverésére.

a kongresszus szerdai tanácskozása igazi munkatanácskozás volt: a lényeges kérdésekre koncentrált, ki pi

19.26 250281 2770

-.-

sk0091 4 230 mtik1046

pakisztán

islamabad, 1981. február 25. /reuter/upi/ - a pakisztáni katonai hatóságok szerdán letartóztatták a politikai ellenzék több tucat tagját, köztük az ellenzéki pártok tíz ismert vezetőjét. az utóbbi időben fellángolt diákmozgalmak elfojtása végett bezárták islamabad és más pakisztáni városok egyetemeit. a tömeges letartóztatások és az egyetemek bezárása a legújabb fejezet abban a kampányban, amelyet a kormányzat az ellenzéki mozgalom szétverésére indított - mutattak rá az érintett pártokhoz közelálló források.

e források szerint a letartóztatásokat azért időzítették erre a hétre, hogy megakadályozzák az ellenzéki mozgalom akcióbizottságának péntekre lahoreba összehívott ülését. a kilenc, illegálisban működő pártot tömörítő ellenzéki mozgalom akcióegységét február 6-án sikerült megteremtteni az illető szervezetek képviselőinek karachiban tartott találkozásán. a mozgalom fő erejét a kivégzett bhutto volt elnök pártja, a pakisztáni néppárt adja. a kilenc párt képviselői akkor nyilatkozatban követelték ziaul hak elnök lemondását, a rendkívüli állapot megszüntetését és szabad választások megtartását.

szerdai jelentések szerint a diákzavargások átterjedtek karachi egyetemére is, amely eddig „nyugodtnak”, számított. a diákok felgyújtották a rendfenntartó erők egyik gépkocsiját. lahoreban a város vezető jogászai erélyesen tiltakoztak a letartóztatások ellen.

szerdai nyilatkozatában ziaul hak elnök nem említette a letartóztatásokat. az utóbbi időben kirobbant diákzavargásokért az általa katonai puccsal megdöntött rendszer politikusait és közelebbről meg nem nevezett „külföldi elemeket”, tett felelőssé.

kf ml bs

19.31 250281 1680

M

21.

-.-

sk0092 4 230 mtik1047

csehszlovák évforduló - nagygyűlés

prága, 1981. február 25. /mti/ - az 1948. februári csehszlovákiai szocialista fordulat 33. évfordulója alkalmából nagygyűlést tartottak szerdán délután prágában.

ünnepi beszédében josef kempny, a cskp kb elnökségének tagja, a központi bizottság titkára hangoztatta a februári győzelem korszakos jelentőségét, felidézte az 1948-ban létrejött csehszlovák szocialista rendszer főbb eredményeit és fejlődési állomásait. részletesen beszélt az 1968. évi válságról, és az azóta eltelt időszakról. mint mondotta, az 1968-as ellenforradalmi kísérlet leverése, majd a gyors politikai és gazdasági konszolidáció után a cskp kidolgozta a további sokirányú szocialista fejlődés átfogó programját, s ezt a nép döntő többsége elfogadta. a mai helyzetről és a soronlevő feladatokról szólva kifejtette: az ország ma sokkal nehezebben tudja megvalósítani kitűzött társadalmi-gazdasági fejlesztési céljait, mint korábban, s a lényegesen rosszabb külső gazdasági feltételekkel, mint objektív adottságokkal, hosszabb távon is számolni kell.

a szónok áttekintette az időszerű nemzetközi kérdéseket is, s méltatta az szkp most folyó xxvi. kongresszusának és leonyid brezsnyev beszámolójának fontosságát. „teljes egyetértésünkről és meleg támogatásunkról biztosítjuk azokat az építő szellemű javaslatokat, amelyeket a szovjet nép nevében brezsnyev elvtárs előterjesztett a nemzetközi feszültség csökkentésére, a fegyverkezési hajszá korlátozására, a béke fenntartására és megerősítésére., - mondotta josef kempny.

sn/fe ba bs

19.34 250 281 1572

-.-

sk0093 4 230 mtik1048

rövid hírek

magyar filmest berlinben

berlin, 1981. február 25. /mti/ - sikeres, új kezdeményezéssel gazdagodott kedd este a berlini magyar kultúra házában programja. a vitával egybekötött filmesten, amelyen ndk-beli filmszakemberek vettek részt, bemutatták dénes gábor fiatal magyar rendező-operatőr

de

21.7

2

négy filmjét. a magyar filmes a német demokratikus köztársaságban végezte tanulmányait.

kábitószert

rotterdam, 1981. február 25. /afp/ - a rotterdami rendőrség egy razzia során 9 kilogramm heroint, több kiló hasist, valamint fegyvereket kobzott el és letartóztatott 13 személyt. a banda törökországból csempészte hollandiába a kábitószert. ugyanakkor házában további két személyt tartóztatottak le, akik indiából származó 25 kiló hasist vittek be az országba.

eltűntek

atlanta, 1981. február 25. /afp/ - újabb két - egy 10 és egy 14 éves - fekete fiú tűnt el az egyesült államok-beli atlantában, ahol másfél év óta 18 néger gyermeket gyilkoltak meg ismeretlen tettesek. a hatóságok - nyomok után kutatva - újabban megfigyelik az áldozatok temetésén megjelenőket.

terroristák

ankara, 1981. február 25. /upi/ - a török biztonsági erők 315 személyt tartóztatottak le, és elkoboztak 3300 lőfegyvert azon a razzian, amelyet a terrorizmus elleni kampány jegyében tartottak 12, fekete-tenger parti városban és a környező falvakban. ezzel ötszáz fölé emelkedett a biztonsági akciók során egy hét alatt letartóztatottak száma.

helikopterszerencsétlenség

hohenfels, 1981. február 25. /dpa/ - három amerikai katona vesztette életét, amikor a bajorországi hohenfels gyakorlóterén közvetlenül a felszállást követően lezuhant az amerikai hadsereg egy uh-1 típusu helikoptere.

sb ba bs

19.44 250 281 1745

de

21.7

-.-

2

sk0094 4 230 mtik1049

spanyol parlament - 2

Lehel Miklós, az mti tudósítója jelenti:

Madrid, 1981. február 25. /mti/ - a szavazatindokló felszólalások elhangzása után már biztos volt, hogy Leopoldo Calvo Sotelo abszolút többséget kap miniszterelnöki beiktatásához és egypárti kormány alakításához. A jobboldali „demokrata koalíció”, és a katalán kisebbségi pártcsoporthoz ugyanis bejelentette, megváltoztatta szándékát és a történetek után - tartózkodás helyett - megszavazza a kijelölt kormányfő beiktatását.

Felipe González, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára megismételte, hogy a jelenlegi helyzetben inkább széles parlamenti és népi bázissal rendelkező kormányra lenne szüksége az országnak, és ebben a szocialisták hajlandók miniszteri felelősséget vállalni. Ha azonban más kormányt alakítanak, a szocialista munkáspárt kész együttműködni vele a demokrácia megszilárdítására irányuló tevékenységében.

Santiago Carrillo, a spanyol kommunista párt főtitkára is arra az álláspontra helyezkedett, hogy egy, a demokratikus centrum unió és a spanyol szocialista munkáspárt tagjaiból álló kormányt kellene alakítani, s kijelentette, hogy hamarosan elkerülhetetlen lesz egy ilyen kormány létrehozása. Mindemellett megígérte, hogy támogatni fogja az ucd-kormánynak a demokrácia védelmét célzó intézkedéseit.

Az andaluz szocialista párt és a baszk nacionalista párt, valamint a vegyes pártcsoporthoz több tagja jelezte, hogy - a szocialisták és a kommunisták mellett - „nem,-mel fog szavazni.

x x x

A 350 tagú spanyol képviselőház szerdán 186 szavazattal, 158 ellenében, tartózkodás nélkül /hat képviselő távollétében/ jóváhagyta Leopoldo Calvo Sotelo miniszterelnöki megbízatását.

Az új miniszterelnök csütörtökön teszi le a hivatali esküt a király előtt és hamarosan megalakítja a demokratikus centrum unió tagjaiból álló egypárti kormányát.

Leh/mh fm bs

19.48 250281 1942

M

21.

--

sk0095 4 800 mtik1147 /kkk /

mai kongresszusi külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0006-sk0069

budapest, 1981. február 25. /mti/

sk0006 pravda vezércikk
 sk0008 folytatódik a kongresszus
 sk0010 brezsnyev visszhang - mies, cunhal
 sk0015 szkp kongresszus - délelőtti ülés
 sk0021 szkp kongresszus - visszhang /1.rész/
 sk0023 délelőtti ülés - részletes - 1.
 sk0025 délelőtti ülés - részletes - 2.
 sk0026 szkp kongresszus - visszhang /2.rész/
 sk0027 délelőtti ülés - részletes - 3.
 sk0029 délelőtti ülés - részletes - 4.
 sk0030 délelőtti ülés - részletes - 5.
 sk0031 gáspár - moszkvai autógyár
 sk0032 kongresszus - koszorúzás
 sk0033 szkp-kongresszus - visszhang /3.rész/
 sk0034 gáspár - beszéd - 1.
 sk0035 délelőtti ülés - rövid
 sk0036 gáspár - beszéd - 2. /1.rész/
 sk0037 szkp-kongresszus - visszhang /4.rész/
 sk0038 délelőtti ülés - részletes - 6.
 sk0039 délelőtti ülés - részletes - 7.
 sk0040 délelőtti ülés - részletes - 8.
 sk0042 délelőtti ülés - részletes - 9.
 sk0044 szerk. figy. /mtik1115 és mtik1117/
 sk0045 szkp-kongresszus - visszhang /5.rész/
 sk0046 délelőtti ülés - rövid - 2.
 sk0047 délelőtti ülés - részletes - 10.
 sk0048 délelőtti ülés - részletes - 11.
 sk0056 kazah küldöttség - sajtóértekezlet
 sk0057 spanyol lázadás után /1.rész/
 sk0061 délelőtti ülés - részletes - 12.
 sk0064 kongresszus - usa /1.rész/
 sk0065 kongresszus - usa /2.rész/
 sk0066 délutáni ülés - részletes - 1.
 sk0067 délutáni ülés - rövid
 sk0069 szkp kongr. - visszhang 6. - olasz sajtó

fe

19.58 250281 1609

M

21.

--

sk0096 4 800 mtik1148 /kkk /

mai kongresszusi külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0072-sk00

- sk0072 délutáni ülés - részletes - 2.
- sk0073 délutáni ülés - részletes - 3.
- sk0074 délutáni ülés - részletes - 4.
- sk0076 délutáni ülés - részletes - 5.
- sk0077 délutáni ülés - részletes - 6.
- sk0078 délutáni ülés - részletes - 7.
- sk0079 szkp-kongresszus - visszhang 7.
- sk0080 délutáni ülés - részletes - 8.
- sk0081 szkp-kongresszus - visszhang 8.
- sk0084 szkp-kongresszus - zamjatyin - sajtóértekeztetés
- sk0085 délutáni ülés - részletes - 9.
- sk0090 szkp-kongresszus - harmadik nap
- sk0091 tartalomjegyzék 1.
- sk0092 tartalomjegyzék 2.

fe

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: heltsai andrás
pirityi sándor

- v é g e -

19.59 250 281 0873

-.-

sk0097 4 230 mtik1050

rövid hírek

ír-nyugatnémet találkozó

bonn, 1981. február 25. /upi/ - brian lenihan ír külügyminiszter szerdán a német szövetségi köztársaságba érkezett, és megkezdte tárgyalásait nyugatnémet kollégájával, hans-dietrich genscherral.

nadzsakov

szófia, 1981. február 25. /adn/ - kedden, 84 éves korában elhunyt georgi nadzsakov bolgár atomfizikus, a béke-világtanács tiszteletbeli elnöke. a nemzetközi hírvilág tudós a békemozgalom megalapítói közé tartozott.

marco donat-cattin

párizs, 1981. február 25. /dpa/reuter/ - egy párizsi bíróság úgy döntött, hogy javasolja marco donat-cattin kiadatását olaszországnak. mint ismeretes, a fiatalembert, aki egy neves olasz kereszténydemokrata politikus fia, azzal gyanúsítják, hogy az „első vonal”, nevével terrororganizáció egyik vezetőjeként emberrablásban, gyűjtögetésben és egy bírósági meggyilkolásában vett részt. a kiadatásról véglegesen peyrefitte igazságügyminiszter dönt.

sb ba bs

20.04 250 281 0971

-.-

sk0098 4 230 mtik1051

madridi találkozó

madrid, 1981. február 25. /adn/ - az európai biztonság és együttműködés témakörével foglalkozó madridi találkozó szerdán munkacsoportokban folytatta tevékenységét. a biztonság katonai aspektusait tanulmányozó csoportban az ndk, csehszlovákia és lengyelország megbízottai foglaltak állást. mellette, hogy a katonai együlés és a leszerelés kérdésének megvitatására tartanak össze európai konferenciát.

fritz behnecke, az ndk képviselője felszólalásában utalt rá, hogy az értekezlet összehívása ügyében előterjesztett lengyel javaslat összhangban áll a helsinki záróokmányal. a többi szocialista állam által is támogatott javaslat a helsinki dokumentumnak megfelelően hatékony intézkedéseket tartalmaz a leszerelés elősegítésére, a katonai szembenállás csökkentésére, s célja az is, hogy Európában erősítse a bizalmat, növelje a stabilitást és a biztonságot - mondta.

fm bs

20.10 250 281 0918

-.-

sk0099 4 230 mtik1052

ensz-közgyűlés - namibia

new york, 1981. február 25. /dpa/ - március elején kezdődik az ensz-közgyűlés 35. ülészakának namibia-vitája. a világszervezet szóvivője szerdán new yorkban bejelentette, hogy a vita megtartását az ensz namibia-tanácsának elnöke, paul lusaka zambiai nagykövet indítványozta.

a namibiai kérdést tavaly év végén levették a közgyűlés ülészakának napirendjéről, hogy ne zavarják a januári namibia-konferencia előkészületeit. a genfben összehívott namibia-értekezlet azonban a pretoriai küldöttség magatartása miatt kudarcba fulladt és ezt követően a namibia felszabadításáért küzdő swapo-szervezet ismét felszólította a biztonsági tanácsot, hogy léptessen életbe gazdasági szankciókat a namibiát megszállva tartó dél-afrikai kormány ellen.

ml/gr bs

20.10 250 281 0800

sk0100 4 230 mtik1053

iráni

stockholm/washington/london, 1981. február 25. /dpa/ap/afp/ - szerdán hazaérkezett stockholmba olof palme volt svéd miniszterelnök, aki a napokban waldheim ensz-főtisztviselő megbízásából békeközvetítéssel próbálkozott irán és irak között. bár útja eredménytelen volt, átfogó béketervet dolgozott ki - közölte. a terv részleteiről nem beszélt. a svéd politikus elmondta még, hogy újra - negyedszer is - a közép-keleti térségbe utazik, mihelyt a ,,politikai feltételek reménytelőbbé válnak,,.

ami a shatt al-arabon, az iránt iraktól elválasztó határfolyón rekedt külföldi hajókat illeti - palme utazásának egyik célja ezek kiszabadítása volt - a svéd politikus megerősítette: a két ország már ,,elvi hozzájárulását,, adta e hajók távozásához, amikor ,,váratlan akadály,, merült föl. ennek mibenlétét palme nem részletezte.

reagan amerikai elnök kedd este a carter által kötött megállapodásnak megfelelően elrendelte mintegy négy milliárd dollárnyi iráni vagyon visszaszolgáltatását és az irán elleni

kártérítési perek leállítását. a döntés azonban csupán elvi jelentőségű: a kormány ugyanis felkérte a legfelsőbb bíróságot, hogy júliusig hozzon jogerős döntést a kérdésben.

teherán /taszsz/ - ,,irán egyetért brezsnyev szovjet államelnöknek azzal az óhajával, hogy az egyenjogúság és a kölcsönös érdekek alapján jószomszédi kapcsolatok jöjjenek létre a szovjetunió és irán között,, - mondotta szerdai sajtóértekezletén behesti ajatollah, az iszlám köztársasági párt vezetője, az iráni legfelsőbb bíróság elnöke.

kf ml bs

20.18 250 281 1562

-.-

sk0101 4 300 mtik1054

reagan - francois-poncet

washington, 1981. február 25. /mti-ap/upi/ - a carter idején megromlott amerikai-nyugat-európai szövetségi kapcsolatok javításának szándéka jellemezte ronald reagan amerikai elnök és george bush alelnök szerdán washingtonban jean francois-poncet francia külügyminiszterrel tartott tanácskozását, legalábbis a tanácskozást követő nyilatkozatok tanúsága szerint.

jim brady, a fehér ház sajtótitkára francois-poncet távozása után kijelentette: ,,az elnök megígérte, hogy ezentúl az amerikai politika nem okoz meglepetéseket a szövetségeseknek, hanem szoros és gyakori konzultációk következnek,,.

francois-poncet a találkozót követő nyilatkozatában szintén azt hangsúlyozta, hogy az egyesült államok és nyugat-európa kapcsolatainak mostantól - azaz a reagan-kormány hivatalba lépésétől - ,,jó a kiindulópontja,,. ennek jegyében erősítették ezúttal a francia-amerikai szolidaritást is. ,,franciaország érdekelt amerika erősségében és szilárdságában,, - mondta a francia külügyminiszter.

lecnycid brezsnyevnek az szkp xxvi. kongresszusán elhangzott javaslatával kapcsolatban a francia diplomácia vezetője csupán vendéglátói álláspontját ismételte meg. ,,nézeteink hasonlóak egy esetleges szovjet-amerikai csúcstalálkozó kérdésében,, - mondta, és ,,a szilárdság és a párbeszéd,, politikájának együttes alkalmazását javasolta reagannek.

sg fm bs

20.29 250 281 1406

sk0102 4 230 mtik1055

közel-kelet - haig

washington, 1981 február 25. /dpa/- „korainak,, nevezte az amerikai külügyminisztérium szóvivője szerdán azokat a híreket, amelyek szerint alexander haig külügyminiszter a közeljövőben közel-keleti körútra utazik. ezzel kapcsolatosan még nem született döntés - hangoztatta william dyess szóvivő.

a látogatásról szóló hírt - különböző időpontokkal - izraeli forrásból röpitették fel, megerősítették azt egyes washingtoni körökben, s alátámasztotta az értesülést az al akhbar című egyiptomi lap is.

pl bs

20.42 250281 0552

-.-

sk0103 4 800 mtik1057

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0036-ig
1981. február 25. /mti/

- sk0001 beszédgyorsító
- sk0002 várható események
- sk0003 pápa - hirosima
- sk0004 kambodzsa - fao-jelentés
- sk0005 szovjet-francia üregyüttműködés
- sk0006 pravda-vezércikk
- sk0007 gyalog az északi sarkig
- sk0008 folytatódik a kongresszus
- sk0009 aesz - miniszteri értekezlet
- sk0010 brezsnyev-visszhang - mies, cunhat
- sk0011 közel-keleti hírek
- sk0012 spanyolország - belpolitika
- sk0013 libéria - kormányátalakítás
- sk0014 görög földrengés
- sk0015 szkp-kongresszus - délelőtti ülés

sk0016 rövid hírek: rio de janeiro: harc a jegyekért
avellino: olasz földrengés
istanbul: török költségvetés
belem: repülőszerencsétlenség

- sk0017 thorn sajtóértekezlete
- sk0018 amerikai hírek
- sk0019 salvador /lásd: mai mtik 1014/

de

- sk0020 peru - ecuador
- sk0021 szkp-kongresszus - visszhang /1 rész/
- sk0022 laosz - thaiföld
- sk0023 délelőtti ülés - részletes - 1. /kapitonov/
- sk0024 dél-korea - elnök
- sk0025 délelőtti ülés - részletes - 2. /kapitonov folyt./
- sk0026 szkp-kongresszus - visszhang /2.rész /
- sk0027 délelőtti ülés - részletes - 3. /alekszandrov/
- sk0028 két hír jugoszláviából
- sk0029 délelőtti ülés - részletes - 4. /alekszandrov 1.folyt./
- sk0030 délelőtti ülés - részletes - 5. /alekszandrov 2.folyt.?
- sk0031 gáspár - moszkvai autógyár
- sk0032 kongresszus - koszoruzás
- sk0033 szkp-kongresszus - visszhang /3.rész/
- sk0034 gáspár-beszéd - 1 /keret mai kkk1112 sz. hírünkben/
- sk0035 délelőtti ülés - rövid
- sk0036 gáspár - beszéd - 2 /1.rész/

21.51 250281 1571

-.-

sk0104 4 800 mtik1058

külpolitikai hírek tartalomjegyzéke sk0037-sk0075-ig

1981. február 25. /mti/

- sk0037 szkp-kongresszus - visszhang /4.rész/
- sk0038 délelőtti ülés - részletes - 6. /phomvihane - 1./
- sk0039 délelőtti ülés - részletes - 7. /phomvihane - 2./
- sk0040 délelőtti ülés - részletes - 8. /cedenbal/
- sk0041 nyugat-berlini filmfesztivál
- sk0042 délelőtti ülés - részletes - 9. /li dzong ok/
- sk0043 thatcher - reagan / 1.rész/
- sk0044 szerk. figyelmébe! mtik 1115 és mtik1117. sz. hírekhez
- sk0045 szkp-kongresszus - visszhang /5.rész/
- sk0046 délelőtti ülés - rövid - 2
- sk0047 délelőtti ülés - részletes 10.
- sk0048 délelőtti ülés - részletes - 11. /markov, dragoszavac/
- sk0049 thatcher - reagan /2.rész/
- sk0050 görög földrengés 2.
- sk0051 frangié-terv /1.rész/
- sk0052 frangié-terv /2.rész/
- sk0053 salvador - 2
- sk0054 kambodzsa - alkotmány, választások

sk0055 gremetz
 sk0056 kazah küldöttség - sajtóértekeztetés
 sk0057 spanyol lázadás után /1.rész/
 sk0058 spanyol lázadás után /2.rész/
 sk0059 spanyol lázadás után /3.rész/
 sk0060 afganisztán
 sk0061 délelőtti ülés - részletes - 12. /dragoszavac, cunhal/
 sk0062 polavcsak-ügy
 sk0063 maffia - letartóztatás
 sk0064 kongresszus - usa /1.rész/
 sk0065 kongresszus - usa /2.rész/ /szerk. táj./
 sk0066 délutáni ülés - részletes - 1. /uszubalijev/
 sk0067 délutáni ülés - rövid
 sk0068 salvador - 3
 sk0069 szkp-kongresszus - viszhang 6. - olasz sajtó
 sk0070 aesz - namibia
 sk0071 spanyol helyzet
 sk0072 délutáni ülés - részletes - 2. /sokin/
 sk0073 délutáni ülés - részletes - 3. /pasztuhov/
 sk0074 délutáni ülés - részletes - 4. /raszulov/
 sk0075 spanyol parlament
 mh/bs

21.52 250 281 1610

-. -

sk0105 4 800 mtik1059

külpolitikai hírek tartalomjegyzéke sk0076-sk0102-ig

1981. február 25. /mti/

sk0076 délutáni ülés - részletes - 5 /babrak karmal - 1/
 sk0077 délutáni ülés - részletes - 6 /babrak karmal - 2/
 sk0078 délutáni ülés - részletes - 7 /radzsésvara rao/
 sk0079 szkp-kongresszus - viszhang - nszk - kormánynyilatkozat
 sk0080 délutáni ülés - részletes - 8. /gus hall/
 sk0081 szkp-kongresszus - viszhang 8.
 sk0082 törökország
 sk0083 majdanek-per
 sk0084 szkp-kongresszus - zamjatyin - sajtóértekeztetés
 sk0085 délutáni ülés - részletes - 9 /mengisztu/
 sk0086 genscher - közel-kelet
 sk0087 nszk - el salvador
 sk0088 dos santos
 sk0089 közel-kelet
 sk0090 szkp-kongresszus - harmadik nap

sk0091 pakisztán
 sk0092 csehszlovák évforduló - nagygyűlés
 sk0093 rövid hírek: berlin: magyar filmet berlinben
 rotterdam: kábitószér
 atlanta: eltűntek
 ankara: terroristák
 hohenfels: helikopter-szerencsétlenség
 sk0094 spanyol parlament - 2
 sk0095 kongresszusi tartalomjegyzék - 1
 sk0096 kongresszusi tartalomjegyzék - 2
 sk0097 rövid hírek: bonn: ir-nyugatnémet találkozó
 szófia: nadzsakov
 párizs: marco donat-cattin
 sk0098 madridi találkozó
 sk0099 ensz-közgyűlés - namibia
 sk0100 irán
 sk0101 reagan - francois-poncet
 sk0102 közel-kelet

mh/bs

21.56 250 281 1354

-. -

sk0106 4 800 mtik1060

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0103-sk0106-ig

1981. február 25. /mti/

sko103 tartalomjegyzék - 1
 sko104 tartalomjegyzék - 2
 sko105 tartalomjegyzék - 3
 sko106 tartalomjegyzék - 4
 készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 készítettek: patak károly
 bochkor jeno
 barabás miklós

mh/bs

22.00 250 281 0509

v é g e

-. -

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 26.

kül.

c s ü t ö r t ö k

sk0001 1 230 mtik1001

thatcher

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. február 26. /mti/ - margaret thatcher brit miniszterelnök személyében washingtonba érkezett az új amerikai elnök első nyugat-európai hivatalos vendége. thatcher asszonyt és a kíséretében lévő lord carrington külügyminisztert szerdán este haig amerikai külügyminiszter üdvözölte a washington melletti andrews légitámaszponton.

reagan csütörtökön délelőtt a fehér házban fogadja a brit kormányfőt. tárgyalásaik napirendjén várhatóan azok a kérdések szerepelnek majd, amelyeket szerdán françois-poncet francia külügyminiszterrel vitatott meg: leonyid brezsnyev javaslatai, egyebek között szovjet-amerikai csúcstalálkozó megrendezéséről; a nato-politika összehangolásának problémái, és a kétoldalu kapcsolatok kérdései.

washingtoni megfigyelők szerint nem véletlen, hogy az európai kormányfők közül elsőként éppen thatcher asszonyt fogadják a fehér házban. a már idézett témakörökön kívül a brit kormány részéről - ellentétben a tartózkodóbb francia és nyugat-német magatartással - washington egyetértésre számíthat olyan nemzetközi kérdésekben is, mint a közel-keleti helyzet és a perzsa-öböl térségének helyzete, vagy a „nemzetközi terrorizmus”, témája, amelyet washington a salvadori események kapcsán igyekszik a világpolitika központi kérdésévé tenni.

Fi